

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka pettivrsta 24 vin., izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Naše čete prodirajo v Albanijo.

Kdor varčuje, ima bodočnost.

Danes vsi varčujemo. V to smo v več slučajih primorani že radi tega, ker mnogo blaga, ki se je prej uvažalo v našo državo, sedaj radi zaprtja meje ne prihaja več k nam. Ali ne bi bilo mogoče po končani strašni vojski — kar Bog daj, da bi se že kmalu zgodilo — nadalje z izdatki tako varčevati?

Najpametnejše varčevanje po vojski bi pač bilo, ako bi ustavili uvoz nepotrebnih reči, posebno še razkošnih, potratnih izdelkov. Za nakup razkošja in potrate potreben denar — večinoma zlato — s katerim se mora to blago v tujini plačevati, naj ostane v deželi, da na ta način našo borno denarno vrednost, takoimenovano valuto, ojačimo. Čim več zlata in srebra gre v tujino, tem manjša je naša denarna vrednost, ker se državne zaloge zlata zmanjšajo in papirnati denar nima dovolj pokritja.

Gre se torej pri tem tudi za vrednost našega denarja, ki je podvržen tujemu kurzu (dnevni vrednosti). Ta kurz je že zelo globoko padel in njegova višina še vedno ni stalna. Za 100 mark nemškega denarja moramo sedaj plačati celo 150 K 75 v, za 100 francoskih frankov 166 K 25 v, v mirnih časih pa je veljala marka 117 K 80 v, frank pa samo 95 K 50 v. Vsak nakup tega ali drugega blaga v tujini, ki se mora plačati z zlatom, tišči našo denarno vrednost k tlom v veselje naših sovražnikov in k naši veliki škodi. Domoljubna in družabna dolžnost vsakega poštenega Avstrijca tedaj je, da opusti sedaj vsako razkošje in ne kupi nobene nepotrebne reči!

Ali pa je teh razkošnih predmetov toliko in za tako pomembno vrednost, da bi se tudi v bodoče lahko prihranilo pri njih upoštovanja vredne denarne svote?

Poglejmo malo v sezname o našem uvozu v leto 1913, torej pred vojsko, da se prepričamo, koliko smo za razkošne, t. j. skoro popolnoma nepotrebne reči vrgli denarja v tujino!

V prvi vrsti so to pomeranče, mandarine itd. Teh se je uvozilo v Avstrijo, večinoma iz Italije, za okrog 10.000.000 K na leto. Starejši ljudje se še pač predobro spominjajo, da nekdanje te laške robe v naših krajih skoro poznali niso, a so kljub temu dobro živeli. Ta postavka pri izdatkih se torej čisto lahko črta in se nadomesti z domačim sadjem, ki je vrh tega boljše kot tujo in še celo laško sadje glede dobrote posebno nadkriljuje.

Italijani in drugi naši sovražniki so našemu domačemu sadju že itak s tem dovolj škodovali, da so uvažali na leto za okrog 4.300.000 K bruski in jabolk, suhih sliv za 1.100.000 K, vkuhanega sadja za 1.000.000 K, žlahtnih sliv, bresk, orešanj za okrog 4.000.000 K. Torej za samo sadje, ki je namenjeno večinoma samo za kinč, izdamo Avstriji v tujini in sicer zopet večinoma v sovražni Italiji, veliko svoto 26.000.000 K. To svoto na leto čisto lahko prihranimo!

K temu še pride zelenjava, večinoma taka, ki bi jo lahko pogrešali, za približno 16.000.000 K, in popolnoma nepotrebne cvetlice in rože za 7.500.000 K.

Kako lepo bi se lahko naše sadjarstvo, vrtnarstvo in gojitev rož razvijalo, ako bi se le del teh velikih svot uporabilo za procvit teh strok! Pri gorej navedenih vrstah sadja niti nismo vsteli raznih vrst drugega sadja, kakor so: banane, ananasi, dateljini, rožiči in kostanj, za katere izdamo v tujini zopet 5 mil. K. Za žafran, papriko in vanilo plačamo na leto našim sovražnikom 5.600.000 K.

Skupno torej izdamo v tujini za sadeže, katere bi v naših gospodinjstvih lahko pogrešali, okrog 60 milijonov K na leto.

Poleg teh še izdamo velike svote za rastlinske pridelke, ki sicer ne spadajo pod razkošne predmete, a bi se pri nakupu istih vendar lahko mnogo prihranilo. Za kavo plačamo n. pr. v tujini 90.000.000 K, za kakao 9.000.000 K, za čaj 5.000.000 K, torej za tri

predmete, ki se rabijo za pijačo, celih 104.000.000 K. Za čokolado izdamo 1.000.000 K, za tuja vina (to so večinoma peneča vina) čez 8.000.000 K, za krompir (večji del rani, torej tudi izvečine nepotrebno razkošno blago) skoro 7.000.000 K, za tuj tobak in smodke čez 61.000.000 K! Za stvari, ki spadajo med pravo razkošno blago izdamo izredno velike svote in sicer: Za tujo perje za lišpanje 13.500.000 K, za kaviar 2.600.000 K, za tujo razkošno obleko in perilo (angleško-francosko blago) okrog 7.000.000 K. Za zlatnine in žlahtne kamne 40.000.000 K, za bisere in korale 7.500.000 K, za tuje dišeče praške 5.000.000 K. Ako odračunamo 104.000.000 K za tvarine za pijačo, nam še vedno ostane na leto ogromna svota 160.000.000 K za predmete in blago, katero bi čisto lahko pogrešali.

Poleg tega še moramo upoštevati uvozno blago, ki se sicer ne more popolnoma pogrešati, a se uvoz istega lahko močno zniža. K temu blagu prištevamo fige, dateljine, citrone, grozdne jagode, mandeljine in bisernice itd. Teh predmetov nakupimo na leto v tujini za 9.000.000 K. Za svileno blago in svilene niti damo celo 115.000.000 K! Kožuhovina nas stane krog 27.000.000 K. Torej izdamo v tujini s prej navedenimi tvarinami za pijačo vred na leto za predmete, pridelke in tvarine, katere bi lahko pogrešali, velikanško svoto 416.000.000 K.

Koliko bi se lahko tukaj — pri tako ogromnih svotah — prihranilo! A žalibog, že vnaprej lahko rečemo, da se naši ljudje naštetim razkošnim in nepotrebnim predmetom ne bodo prostovoljno odrekli, a koravno nam je dolgotrajajoča vojska dala v tem oziru dovolj dobrih naukov.

Država sama pa bo lahko ljudstvo napeljevala k varčnosti in ga odvajala, da ne bi kupovalo nepotrebnih tujih predmetov. Pred vsem bi se dalo to doseči z visokimi carinami na tuje predmete, ki jih lahko pogrešamo ali pa so nam popolnoma odveč. S tem bi najhujše kljubovali sovražnim tujcem, ki bi nas sedaj tako radi izstradali in uničili.

Vprašanje, ali bi se pri nepotrebnem tujem blagu ne dalo prihraniti v naš prid na leto velikih svot, je resno vprašanje. S tem vprašanjem se bavijo že mnogi odločilni krogi. Ravnatelj velike dunajske lombardne in eskomptne banke, Ernst Lemberger, je sklical te dni na Dunaju zborovanje, na katerem se bo posvetovalo in razpravljalo o naši denarni vrednosti. Na dnevnem redu tega zborovanja je tudi vprašanje: Kako bi se naj preprečil uvoz nepotrebne (razkošne) blaga?

Marsikateri naš čitatelj bo zadovoljen s predlogom, da se tuje razkošne stvari ne bi več uvažale v našo državo in bo vskliknil: „Le začnite v mestih s tem gibanjem, na deželi smo pred vojsko in tudi sedaj videli le malo takih nepotrebnih predmetov, ker nimamo časa, da bi se vadili v razkošju.“ In priznati tudi moramo, da ima naše kmečko ljudstvo prav, ako se drži lepe stare kmečke priprostosti in čišla staro kmečko nošo in častitljive staroslovenske sege.

Naše pravilo za bodočnost pa bo: Kdor hoče imeti prihodnost, naj varčuje!

Dobro ljudstvo ne obupaj!

Z velikim sočutjem in žalostjo slišimo, da v nekaterih krajih žene skoraj obupavajo in se za gospodarstvo dosti več ne zmenijo. Gospodar je pri vojakih, poslov ni, sama — tako misli marsikatera — ne bo zmogla ničesar. Res so velike reve take uboge žene; toda ni treba obupati. Ali se ne vidi že pri vsem, da nam hoče Bog pomagati? Kolikokrat smo pa še orali sredi meseca januarja, kakor se je to letos zgodilo? Vse se lahko dela v sedanjem ugodnem vremenu. Ljudje so si napravili drva in stelje, izvozili so gnoj, izorali za oves in pripravili vse za pomladansko delo.

Naši poslanci, ki so neprenehoma v stiku z našim ljudstvom, nam pravijo, da je za galico in za spomladansko setev že poskrbljeno. Galice bo dobila štajerska dežela dobri dve tretjini in sicer po okrajnih zastopih. Cena bo sicer višja, kakor navadna leta, a vendar ne previsoka. Spomladansko seme bo de nekoliko dražje kot je cena žitu pri vojnožitem zavoju, a tudi ne neprimerno dražje. Žito bo skrbno očiščeno. Način naročevanja bo kmalu razglašen. — Zadnji teden sta v teh gospodarskih zadevah na Dunaju in v Graecu posredovala dr. Korošec in dr. K. Verstovšek.

Iz kroga istih poslancev tudi izvemo, da bo za spomladno delo vojaška in politična oblast poskrbela za potrebno število ujetnikov, kajti v javno in splošno korist je, ako se rodovitni Spodnji in Srednji Štajer do zadnjega kosa zemlje obdelata. Občine se že sedaj naj potrudijo, da dobijo potrebno število ujetnikov na razpolago, kakor hitro se začnejo dela v vinogradih, na njivah in v gozdovih.

Vsakdo čuti z našim kmetiskim ljudstvom, z njegovim velikim trpljenjem in z njegovimi mnogobrojnimi skrbmi. Vse se bo storilo, da se mu olajšajo njegove razmere. Za to pa, dobro kmečko ljudstvo, ne obupavaj, ampak imej pogum, zaupaj v svojo lastno moč in posebno v božjo pomoč!

Dalmatinci pri cesarju.

Ko so Italijani začeli vojsko, so željno obračali svoje oči na našo kršnato Dalmacijo. Dopačdala so se jim varna pristanišča, kraji polni prirodnih lepote in ljudje krepke rasti in vitkega stasa. Dalmatinci so videli koprneče italijanske poglede ter šli Italijanom nasproti — do soške fronte. In tam sedaj strašno klestijo Italijane ter jih kaznujejo za njih pregrešne želje.

Tudi dalmatinsko prebivalstvo, ki je ostalo doma, je gnalo srce, da bi izrazilo preljubljenemu vladarju zvestobo in udanost. Ta prilika se jim je ponudila dne 28. jan. Nekdanji mariborski okrajni glavar, sedaj cesarski namestnik grof Attens, je popeljal odlične zastopnike dalmatinskega prebivalstva pred presvitlega cesarja. Pred cesarjem je v imenu vseh govoril dalmatinski deželni glavar dr. Ivčević. Govoril je izključno v hrvatskem jeziku. Cesar se je na to milostno zahvalil ter rekel med drugim:

Junaški sinovi Dalmacije so z navdušenjem sledili mojemu klicu in so izvršili v tej vojni izgledne čine hrabrosti in samožrtovanja. „Proslavljeni stojijo že mesec v najspretnjših vrstah tam, kjer je treba odbijati naval po številu močnejega nasprotnika, ki je v požrešni pohlepnosti zastoj poizkušal stegniti roke po našem morju, ki pomenja za nas življenje in bodočnost, in tudi po naši domači grudi. Z njim tekmuje vse prebivalstvo dežele v prizadevanju, da z voljnimi prenašanjem vseh nadlog vojne in požrtvovalnimi čini domoljubja posnema po svojih močeh tiste, ki so dan na dan in v vsaki uri pripravljeni, da svoj najdragocenejši imetek zastavijo za domovino. In vidno je božji blagoslov nad našo pravično stvarjo. Ob neprodinrem zidu so se razbili vsi napadi sovražnika in ravno te dni so bili moji bojni sili usojeni na Dalmacije južnih mejah slavni uspehi — blesteč list slave v naši zgodovini — ki bodo pripomogli v

to, da važne dele tega kraljestva odslej zavarujejo pred sovražnim ogroževanjem. S pomočjo Vsemogočnega in po junaštvu moje vrle armade in mornarice se posreči, da svojim ljublim narodom pripravim časten mir.“

H koncu se je zahvalil vsem Dalmatincem za izražena čustva ter jim poslal svoj cesarski pozdrav. Cesarjeve besede so jasno donele po celi dvorani in vzbudile v poslušalcih največjo radost. Sledili so jim navdušeni klici.

Na to je cesar osebno nagovoril nekatere člane dalmatinskega zastopstva. Najprej je nagovoril dež. glavarja Ivčevića in ga podrobno izpraševal o delovanju deželne uprave v Dalmaciji in o razmerah v deželi. Nato se je obrnil cesar k zadrskemu nadškofu dr. Pulišču in ga vprašal, kako je prestal dolgo potovanje. Z bivšim namestnikom baronom pl. Nardelijem je cesar govoril o dnevnih vprašanjih, grško-pravoslavne škofa dr. Brankovića je vprašal o razmerah v njegovi škofiji. Vojni superior in mestni župnik v Dubrovniku, msgr. Crnčica, je cesarju na kratko opisal sedanje razmere v Dubrovniku in poročal o uspešnem delu na polju vojne oskrbe, kar je cesarja vidno razveselilo. Z grofom Borelijem in vitezom pl. Vukovićem je cesar govoril o gospodarskih stvareh Dalmacije. Poslaneu Biankiniju je rekel cesar po prijaznem pogovoru o njunem zadnjem srečanju: „Upam, da kmalu nastopijo redne razmere in se zopet naseli mir in blagostanje v zadovoljstvo vseh narodov.“ Nato je govoril s poslancem dr. Baljakom o razmerah v njegovem volilnem okraju in s poslancem mesta Šibenika dr. Dulibičem o nekaterih primorskih vprašanjih. Med pogovorom je dr. Dulibič izjavil, da se šibeniško in okoliško ljudstvo prav trdno zanaša na končno zmago in se spričo mogočnega varstva vojne mornarice prav nič ne boji sovražnika. Nato je cesar pripomnil: „Da, tudi vojna mornarica je resnično velika dela izvršila.“ Cesar je govoril potem še z zadrskim, trogirskim in prčanjim županom. Končno se je obrnil k namestniku grofu Attemsju in rekel, da je današnja udanostna izjava po poklicanih zastopnikih Dalmacije njegovemu sreću zelo dobro dela. Nato je stopil cesar par korakov nazaj, se s povzdignjenim glasom ponovno zahvalil odposlanstvu in zapustil dvorano. Spremljal ga je navdušen trikrat „živijo!“

Italijansko bojišče.

Na naši soški fronti so živahni boji in sicer smo sedaj mi napadalci. Dosegli smo, kakor poroča general Kadorna sam, pravi tepe uspehe pri Oslavju, na Kalvariji in tudi italijanske postojanke na Malem Javorčeku se zdijo celo Kadorni ogrožene. Vsled dogodkov na soški fronti se je italijanski kralj tako vznemiril, da je hitro zapustil Rim in prihitel na fronto med svoje vojake. Nič se nam tudi čudno ne zdi, ako poročajo laški listi, da je vojaška uprava zopet odstavila več poveljnikov. Stari poveljniki gredo, novi prihajajo, mi pa stojimo trdno kakor skala.

V Italiji narašča nevolja nad sedanjim ministristvom. Oni, ki niso bili za vojsko, kažejo na onemoglost italijanske armade, ki v teku osmih mesecev ni mogla priboriti niti enega uspeha. Sedaj še bode to težje, ker se odpira za Italijane novo bojišče v Albaniji. Oni pa, ki so sicer za vojsko, pripisujejo vse neuspehe tudi sedanjemu ministristvu, ker baje postopa prepočasi in premalo odločno.

Veliko se piše, da pride francoski ministrski predsednik Briand na obisk v Italijo. Spremljala ga bosta zunanji minister Bourgeois in generalisimus Joffre. Toda obisk odlagajo od tedna do tedna, znamenje, da se ne morejo zediniti zaradi zadev, o katerih bi potem ob obisku razglasili celemu svetu, da so edini. Sedaj se pravi, da pride francoski obisk še le v sredini mesca februarja. Pogajanja še bodo torej trajala vsaj 14 dni. Zakaj se gre, ali za Balkan, ali za skupen nastop v severni Afriki, ali pa spoznamo postopanje pri že tolikokrat naznanjeni spomladanski ofenzivi, ne vemo.

Naši uspehi na soški fronti.

Avstrijske čete se na soški fronti zadnji čas živahno gibljejo. Zadnjič smo med najnovejšimi poročili poročali o lepem uspehu pri Ostavju (severozahodno od Gorice). Te dni so došla zopet poročila o nadaljnjih uspehih naših čet.

Na Kalvariji.

Gora Kalvarija na južnozahodni strani Gorice je bila že od začetka vojske torišče hudih in krvavih bojev. Italijani so polagoma zavzeli črto postojank na Kalvariji. A naši so dne 24. jan. te postojanke zopet srečno iztrgali Italijanom iz rok. Zvečer, dne 24. jan. so, kakor pravi italijansko uradno poročilo, na višinah zahodno od Gorice (Kalvarija) močne avstrijske sile pod varstvom megle napadle italijanske postojanke. Vsled premoči avstrijskih čet so se italijanski oddelki umaknili s prve črte v strelske jarke druge črte, da bi se tako izognili nevarnosti, da jih naši popolnoma pogazijo. Boj za kalvarijske postojanke je bil izredno srdit.

Na Malem Javorčeku.

V bovškem ozemlju se razvija zadnji čas prav živahno gibanje čet na obeh straneh. Italijani zamenjajo naše postojanke na visoki gori Rombon, ki prevladuje bovško okrožje. Mi jim vračamo z napadi na Mali Javorček, južno od Rombona. V četrtek, dne 27. jan., je, kakor poroča Kadorna, naša artilerija silovito obstreljevala že itak ogrožene italijanske postojanke na tej gori. Po dobri artilerijski pripravi pa so naši pešci trikrat naškočili goro. Kadorna pravi, da so bili vsakokrat odbiti.

Pri Sv. Luciji.

Dalje proti jugu je vas Sv. Lucija. Pri Sv. Luciji se izliva Idrija v Sočo. Vas in še več ozemlja na zahodni strani Sv. Lucije je v naših rokah. General Kadorna pa v svojem poročilu dne 25. jan. poroča, kakor da bi bila Sv. Lucija last Italijanov. Iz avstrijskega časnikaškega stana, torej iz popolnoma zanesljivega vira, se poroča, da je italijansko poročilo glede Sv. Lucije popolnoma neresnično in da je Sv. Lucija naša.

Boji za Doberdob.

Od dne 24. jan. naprej Italijani zopet z vso silo obstreljujejo naše postojanke na Doberdobu. Posebno hud artilerijski ogenj je pri Sv. Mihaelu in Sv. Martinu.

Vojaška onemoglost Italije.

Ob početku vojne se je presojalo italijansko vojno silo na okroglo 1.2 milijona prvovrstne armade, vso izvežbano silo pa na 1.6 milijona največ. — Takrat se je tudi videlo, da hoče Italija porabiti svoje vojske samo ob svoji meji z namenom, da se raztegne na ozemlje, katero hoče zavojevati. Ko je četverozveza silila Italijo na Balkan, se je sodilo, da Italija na izhodni obali Adrije more odposlati k večjemu 50.000 mož, in sicer po večini črnovojnike. Dogodki so pokazali, da je bilo presojanje pravo. Italija ni pomagala nič na Balkanu, njena balkanska politika je zlomljena, Italija povdarja dan na dan, da potrebuje ob svoji fronti proti Avstriji svoje vojaštvo, vse to pač jasno spričuje onemoglost Italije. Italija sama s tem priznava svojo vojaško onemoglost. Italija pa je tudi izgubila že 600.000 mož svoje prvovrstne armade, to je polovico svojih najboljših čet, dočim so branitelji ostali čvrsti in krepki v svojih postojankah in se je njihovo razpoloženje visoko dvignilo. Kar smo odbili v četrti soški bitki, to so bile že deloma površno izvežbane čete. Ako zadenejo Italijane zopet take izgube, potem bodo morali zamašiti že svoje vrzeli s črnovojniki, kolikor jih še ostane. Število napadalca v primerju z braniteljem je še vedno večje, ali v tem pogledu se pri novem italijanskem ponesrečenem napadu in ako bodo proste avstrijske čete na kakem drugem bojišču, lahko hitro marsikaj izpremeniti.

Kako je v Gorici.

Črnovojnik Martin Tržan iz Širja nam piše dne 21. januarja iz Gorice:

Kje je živahnost Gorice? Tako se nehote vprašam in premišlujem, kadar grem slučajno zvečer po ulici, čeravno se mi to malokdaj zljubi. Kje je tisto veselo gibanje, tista čarobna električna razsvetljava, katera je še pred enim letom tako lepo razsvetljevala celo mesto? Kje je cestna železnica, katera je s tako hitrostjo vozila noč in dan z južnega kolodvora na državni kolodvor in nazaj? Kje so one lepe hiše, katere so krasile mesto? Mnogo jih je porušila in požgala izdajalska granata; med njimi je tudi škofova palača in »Gregorčičev Dom«, kateri je tudi precej poškodovan. Ako si prišel poprej v katerokoli cerkev, kako so bile lepe in okinčane, a tudi to je izginilo vsled strahu pred grdim izdajalskim početjem, kajti ostudni in hinavski Judež ne priznava niti cerkvam. Posebno težko in občutno je prizadeta cerkev čč. oo. kapucinov, katera je bila šele leta 1911. dovršena in po-

svečena, a sedaj je zelo občutno poškodovana. Kje je ljudstvo, katero se je tako živahno sprehajalo po ulicah, naj si bo v toplih letnih, kakor v mrzlih zimskih večerih? Vse je izginilo, deloma so ljudje pobegnili, ostali pa se skrivajo v podzemskih kletih, posebno kadar tulijo in divjajo sovražne granate in šrapneli nad mestom, da si tako rešijo življenje, kajti mnogi izmed njih so našli tudi vsled sovražnih granat prezgodnji grob. Res občudovanja vredno ljudstvo, katero tako vneto ljubi rodno grudo, da ga ne premakne niti strah pred smrtjo. Ono hoče ostati na svoji zemlji in v svojih hišah. Čudil bi se dragi bralec, ako bi z lastnimi očmi videl to, kar se tukaj godi. Tukaj je porušena in požgana lepa visoka hiša, a tik nje pa je še odprta trgovina, katera ima le bolj majhne poškodbe. Ko tako stojim zamišljeno v neki ulici, pa se mi v resnici milo stori, ko gledam te podrtije, groblji podobne. Bleda luna razsvetljuje poprej tako lepo razsvetljeno, a sedaj tako zapuščeno mesto. Poprej živahno gibanje ljudstva in drvenje vozov, samoderčev in tramvaja, sedaj pa pogosto in divje tuljenje izdajalskih granat in šrapnelov nad mestom. Poprej tolika živahnost, sedaj tolika otožnost. Zdi se ti, da luna in zvezde žalujejo in se zgražajo nad to polentarsko predrznostjo in grozoto. Ali upati je, da bo ljubi Bog tudi laški predrznosti storil enkrat konec. Zaupajmo! Mogoče nam zasije letos lepše pomladno solnce, katero prinese nam vsem skupaj lepšo bodočnost, po kateri bo pa tudi Gorica dobila počasi lepše lice in se bodo vrnile pobegle družine nazaj in mi vojaki pa tudi k našim družinam domov. Ti pa laški izdajalec, boš se še gotovo kesal, ker boš imel tudi težke vojne občutke, za svojo trdo in pa hinavsko butico, kar ti bomo pač vsi skupaj prav iz srca privoščili.

Kapelica na bojišču.

Cetovodja Josip Zelenko, doma od Sv. Andraža v Slov. gor., piše svojemu prijatelju J. Stelcarju v Mariboru:

Na kamenitem Krasu, kjer prej ni bilo videti nobenega stanovanja, stoji danes na stotine barak, v katerih prebiva naše vrlo vojaštvo, katero stoji na straži proti izdajalcu-Lahu. Večkrat me dovede v moji službi pot tudi k taboriščem naših domačih slovenskih vojakov. Prav živahno življenje je v teh taborih. Sliši se prepevanje milih mi slovenskih pesmi, tu mi zopet udarja na uho glas lepo ubrane harmonike: ždi se mi, kakor bi prišel naenkrat v hrupno mesto.

Tam na višini zapazim nekaj posebnega: majhno stavbo, narejeno prav priprosto iz desk, in okoli te stavbe, oziroma pred vhodom, se zbira vrlo naše vojaštvo, eni odhajajo, drugi prihajajo. Tudi mene vleče srce tje, da vidim, kakšen pomen ima ta priprosta stavba. Začudim se, ko zagledam pred seboj prav mično kapelico, v kateri se daruje naš Izveličar Jezus Kristus pod podobo kruha in vina, ter deli duševne in telesne milosti našim hrabrim vojakom. V to kapelico se zateka torej naše vojaštvo, proseč pred podobo Križanega in Marije Pomočnice za svojo in za srečo naše domovine. Tu se torej morejo vojaki večkrat udeleževati daritve sv. maše ter prejemati sv. zakramente ter se zahvaljevati Vsegamogočnemu in Mariji Prečisti Devici za vse prejete dobrote in milosti. Kapelica je okrašena s sv. podobami in zelenim bršljanom.

Tako torej se zabavajo naši vojaki dandanes na bojnem polju. Torej ne branijo samo s puško domovino in presvitlega cesarja, ampak tudi z rožnim vencem v roki. Tudi sv. rožni venec je orožje, katero nas brani pred sovražnikom. Pozdrave!

Boji na koroško-italijanski meji.

Franz Türkl doma iz Orehovec pri Radgoni nam piše s koroško italijanske meje.

Lah nas je neki večer pred kratkim močno z naskokom napadel. Stal sem na straži. Mesec je svetil na nas vojake. Naenkrat se zasvetijo bajoneti ter zagrmijo strojne puške in težki topovi, kakor da bi se približal sodnji dan. Zbudil sem hitro svoje prijatelje in sem jim rekel: »Vstanite! Vstanite! Sovražnik se nam blizja!« Že smo videli od daleč polentarja, ki so se mu svetili bajoneti. Že so žvižgale krogle mimo naših glav in Lah so zavpili: »Avante! Avante!« To je trajalo dve uri in polentar se je moral umakniti. Okoli 9. ure po noči je začela naša artilerija močno obstreljevati polentarja in kmalu jih je ležalo vse polno na zemlji. Lah je moral zopet pobrati svojo ropotijo in se umakniti. In tako včasih gre dan za dnevom.

Iskreno pozdravljamo vse bralce »Slov. Gospodarja« in vse štajerske Slovenke! Franc Türkl, Vinko Druškovič od Sv. Pavla pri Celju; Franc Korazija iz Slatine pri Rogatcu in Franc Lipovec iz Kamenščaka pri Ljutomeru.

Polentarji se bojuje avstrijskih alincev.

Naš zvest prijatelj Jakob Felicijan nam piše z koroško-italijanske meje:

Za meseca oktobra lanskega leta smo bili predstavljani z visokih planin v prav prijazno dolino. Naša bojna črta je razvita po lepem B...polju in po nekem griču navzgor. Pred nami leži lepo slovensko mesto B., katero se pa ima sedaj sovražnik v rokah in je po večini razrušeno. Naši nasprotniki so najboljši italijanski vojaki „bersaljeri“, kateri so nas nekaj časa silno močno obstreljevali in napadali. A posebno veselje je pa imela do nas artilerija, katera nas je večkrat obsipala z granatami, kakor z orehi. Zadnji čas pa so polentarji že postali utrjeni in kakor se nam dozdeva, jim ni več dosti mar za povelja njihovega Kadorna. Pa saj ni čudno, ker jih dobijo povsod po buči. Kako polentarji zvesto stražijo tu svoje postojanke, priča sledeči slučaj:

400 korakov pred našo bojno črto je mal grič, na katerem so imeli Italijani svojo poljsko stražo in sicer prav močno. Meseca decembra 1915 je dobila naša stotinja povelje, poizvedeti za moč sovražnika in če mogoče, grič zasesti. V temni in megleni noči smo se priplazili na tri korake pred italijansko stražo, na kar šele nas je ta zapazila, toda bilo je že prepozno, kajti takrat so bili naši že v njihovih strelskih jarkih in kar jih ni zbežalo ali se takoj udalo, so bili žrtev naših pušk in bajonetrov. Mi smo se seveda morali zopet umakniti, ker so prišle močne italijanske rezerve.

Dne 18. jan. smo dobili zopet povelje, zavzeti ta grič. Zjutraj po zahodu lune smo se zopet priplazili do njihove postojanke. Tokrat pa, ko so nas opazili, so jo na hitrem pobrisali, ne da bi od nas padel en strel. Se na svoje velike klobuke so pozabili. Posebni strah imajo pa tudi pred našo izvrstno artilerijo, katera jih večkrat naredi neumne, da kar, tekajo sem in tje.

Takšni so verolomnega kralja vojaki, s katerimi seveda ne bo Emanuel nikoli na Dunaj priromal, za to homo že tudi skrbeli slovenski alpinci. Pač pa mislimo mi enkrat malo v Italijo pogledat, potem pa, ako nam Bog ohrani življenje, se povrnemo nazaj na svoje domove kot zmagovalci.

Posiljamo bratske pozdrave vsem cenj. bralcem „Slovenskega Gospodarja“: Slovenski alpinci na tukajšnji poljski straži. Jakob Felicijan, poddesetnik, doma iz Vurberga pri Ptuj: Franc Raunik, Jakob Cerar in J. Šmidmajer.

Črnogorsko bojišče.

Črnogora je naša. Črnogorci so odložili orožje ter poiskali svoje domove, ali pa se zaradi prehrane prostovoljno javili za ujetništvo. Od 15. jan. ni počil nobeden strel več na Črnigori.

Sedaj prihajajo prva zanesljiva poročila, zakaj je kralj Nikolaj zbežal iz Črnogore. Vlada mu je nasvetovala, naj beži, ker se je bala, da ga bomo mi proglasili za ujetnika. Iz istega vzroka se je tudi še kraljevič Danilo umaknil iz Črnogore. Del črnogorske vlade je šel s kraljem v Lyon, druge del je ostal na Črnigori.

Prince Mirko ni zbežal, niti se postavil na čelo četam, ki bi se naj do zadnjega borile proti nam, — ampak je ostal v Kruševcu pri Podgorici. Kompanija avstrijskih vojakov oskrbuje stražo pred njegovim gradom. Naši višji častniki ga večkrat pozovejo k skromnim pojedinam. Prince Mirko se rad odzove ter je dobrodošel gost našim oficirjem.

Tudi general vojvoda Janko Vukotić, brat kraljice Milene, ni proti nam organiziral odpora, ampak nasprotno je dal svoje čete v Nikšiću mirno razorožiti.

Iz Lyona prihajajo glasovi, da se namerava kralj Nikolaj odpovedati črnogorskemu prestolu.

Naši zasedli Savnik, Goransko in Gusinje.

Črnogorci mirno odlagajo orožje. Naše čete pa imajo v lasti že skoro celo Črnogoro. Zadnje dni po prejšnjega tedna smo zasedli še nekatere kraje, ki dosedaj niso bili v naši lasti: Goransko (v severozahodnem kotu dežele), Savnik (južno-izhodno od Goranske) in Gusinje (v južno-izhodnem kotu Črnogore). Prebivalstvo, ki v teh krajih mnogo drži na črnogorski narodni ponos, se v korakajočim Avstrijcem ni popolnoma nič ustavljalo. V kraju Goransko so bile naše čete celo jako slovesno sprejete. Med pritiskavanjem zvonov so vkorakali Avstrijci v kraj. Naproti jim je prišlo domače ljudstvo z duhovščino. Dasiiravno so bili Črnogorci znani kot dobri borilci, in so vedno branili svoj dom do zadnjega, vendar sedaj z veseljem skušajo pomagati našim četam, da bi se povrnila v deželo zopet red in mirno življenje. In vsepovsod vlada med našimi četami in Črnogorci lepo soglasje.

Kakor poprej v Srbiji, tako se sedaj tudi tukaj, a seveda še v večji meri, priteguje prebivalstvo k sodelovanju, da se povrnejo zopet redne razmere v dosedaj po vojski razburkane kraje. Prometna sredstva, t. j. ceste in mostovi, se izboljšujejo in podaljšujejo. Glavna skrb naše vojaške uprave je, da zagotovi preskrbo vojaštva in prebivalstva z živili. A skrbi se tudi, kolikor mogoče, da se zdravstvene razmere izboljšajo. Radi dolgotrajne vojske in nezadostnih zdravstvenih sredstev, ki jih je četverosporazum dal deželi na razpolago, ter vsled dohoda ostankov srbske armade in srbskih beguncev v izhodno Črnogoro, so nastale zdravstvene razmere take, da je bila v tem oziru nujna pomoč silno potrebna. Vodstvo naših čet in vojaštvo samo se trudi na vse mogoče načine, da bi nedostatke odpravilo in da bi iz Črnogore nastala zadovoljna dežela.

V Črnigori mir ali nemir?

Naša uradna poročila zatrjujejo točno in jasno, da vlada mir v vsej Črnigori in tudi v okolici Škadra, ter da je že velika večina črnogorskih čet razorožena. A četverosporazumove časopise priobčuje še vedno vesti o odporu črnogorskih čet pod princem Mirkom ter generaloma Martinovičem in Vukotičem. Zanimiv dokaz o nezanesljivosti teh poročil podaja naslednja vest iz Kotora, objavljena po „Südslavische Korrespondenz“, ki pravi:

„Agence Havas“ trdi, da stoji na čelu črnogorske armade, ki nadaljuje boj proti Avstriji, general Janko Vukotić. V resnici pa se je general Vukotić z dvema drugima črnogorskima generaloma sam udal avstro-ogrskega poveljništvu v Dapilovgradu.

Da sedaj tudi že četverosporazumove časopise polagoma prihaja do spoznanja, da je v Črnigori le drugače, kakor pa bi si želel četverosporazum, je že razvidno iz pariškega „Journala“, ki svari, naj se ne razširja preveč vest o nadaljnjem obstoju Črnogore. Dejanski se nahaja vse kraljestvo v rokah avstro-ogrskih čet. Položaj na Balkanu postaja vedno neugodnejši. Nadalje je razvidno iz pariškega časopisa, da je zasedenje Škadra napravilo na francoskem globok vtisk. Listi pripominjajo, da brezdvomno črnogorska armada ne obstoja več.

Usodepolno ravnanje kralja Nikolaja.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov se je izrazil: Kralj Nikolaj je hotel biti preveč zvit. S tem je k večjemu oškodoval bodočnost svoje lastne rodbine, za katero se je bližala najboljša nada, da bo vladala nad povečano Črnogoro.

Kralj Nikolaj molči.

Kralj Nikolaj se je pripeljal dne 24. jan. v Lyon. Na kolodvoru so ga pozdravili minister Denis Cochin in lyonski župan. Kralj ni odgovoril besede, — temveč samo z glavo prikimaval. Videlo se mu je, da mu hrupen sprejem ni ljub, ampak da bi najrajši tiho in neopaženo smuknil v hotel, kjer ga je že čakala kraljica. Kralj Nikolaj je zelo potr. Baje se misli odpovedati prestolu ter se kot zasebnik naseliti v južni Franciji.

Narod v Črnigori.

Po zadnjem ljudskem štetju ima Črnogora krog 475.000 ljudi; na vsak kvadratni kilometer pride 31 oseb. V Cetinju je 5300 duš. Največje mesto je Podgorica s 10.053 prebivalci. Ulični jih šteje 5081, Nikšić 4972 in Bar 2500. Največ prebivalstva je pravoslavno, Turkov 14.000 in katoličanov 12.500. Državno oblast ima kralj skupno s skupščino, v kateri sedi 74 mož. 62 jih volijo po splošni volilni pravici na 4 leta, 12 jih imenuje kralj.

Albanija.

Avstrijske čete so zasedle Lješ in Sv. Ivana Meduanskega, južno od Škadra, ob obali Jadranskega morja. Esad-paša je vsled tega zbežal iz Drača in se v Valoni pridružil italijanskim četam. Italijani nameravajo vendar le držati Valono, čeprav izražajo ugledni italijanski listi bojazan, da bodo kmalu premagani. Bolgari so že baje v Beratu, torej komaj le kakih 15 km proč od Valone. Vsled tega se tudi Valona ne bo dala tako utrditi, kakor bi bilo dobro in potrebno. Francozi in Angleži svetujejo Italijanom, naj pustijo Valono in se jim s svojimi četami pridružijo pri Solunu.

Lješ in Sv. Ivan Meduanski naša.

Avstrijske čete, ki prodirajo ob Adriji iz Črnogore v Albanijo, so dne 28. jan. zasedle važni pristanišči Sv. Ivan Meduanski in Lješ (južno od Škadra). Srbski, italijanski in nam sovražni Esad-paševi oddelki so se pred dohodom naših čet umaknili proti Draču, kamor jim sledijo naše vstrajno prodirajoče čete. Prodiranje od Lješa proti Draču in Valoni je radi močvirnatega in deloma silno hribovitega ozem-

lja zelo težavno. Nekatera poročila pravijo, da so sovražniki Drač že izpraznili.

Ruski zunanji minister o položaju.

Koncem januarja je poklical ruski zunanji minister Sasonov petrograjske časnikarje k sebi in jim povedal, kako sodi o sedanjem svetovnem položaju.

O Črnigori ne more nič reči, ker se mu niso znane podrobnosti, katere pričakuje dan za dnem. Vendar je mnenja, da se je del črnogorske armade s srbsko pravočasno umaknil in se nanovo organizira. Mogoče še bo v zvezi s srbskimi četami koristil skupni stvari.

Sasonov je priznal, da je položaj na Balkanu vsled uničenja srbske armade, kar je tudi Črnogoro upropastilo, brezupen. A minister upa, da bosta Srbija in Črnogora še videli boljše dneve, ko bo slavila skupna četverosporazumova stvar svoje zmagovalce.

Grčija je nepristranska, toda dalo bi se pa pričeti o tem, ali prisiljeno ali prostovoljno. Toda upamo, da bo Grčija razumela svoje koristi in se ne bo odločila proti četverosporazumu.

Razmerje Rusije do Rumunije je povoljno, in kakor dozda prijateljsko. Zadnji čas se je v Rumuniji pojavil strah, da bodo osrednje vlade sovražno ali nasilno postopale proti Rumuniji. Te vlade se nadalje trudijo, da bi dobile Rumunijo ob svojo — stran. Toda gotovo se modra in pametna Rumunija tega zaveda, da se njene narodne želje ne dajo uresničiti ob strani osrednjih držav. Ti podatki naj zadostujejo kot razlaga za trditev, da bo Rumunija ostala nepristranska.

Glede Švedske priznava Sasonov, da je tam Nemčija priljubljena in da Anglija razburja švedsko javnost, ker tako trdo postopa napram švedski pomorski pošti. Vendar izjavlja, da se nima Švedska od strani Rusije ničesar bati.

Z Angleško in Francosko postopa Rusija sporazumno in enotno. Da bi bila enotnost še večja, se je v Parizu ustanovil vojaško-politični odsek, ki se je že dobro izkazal. (Zanimivo je, da Sasonov imena Italije niti v usta ni vzel. Tudi novim zaveznikom se gabi govoriti o tej širokoustni verolomnici.)

Nemogoče je, da bi kateri izmed zaveznikov sklenil posebej mir. Tako dejanje bi pomenjalo popolno politično propast. Vojska se mora tudi radi tega nadaljevati, ker je treba ustvariti predpogoje, da se bodo lahko vse države poltisto in narodno razvijale, ne da bi jih samovoljnost in samopašnost osrednjih držav pri tem ovirali. V to svrhu je potrebno, da Nemčijo potlačimo.

Kar je Sasonov govoril o trajanju vojske, priobčujemo med novicami ruskega bojišča.

Pred Solunom.

O gibanju čet pred Solunom ni nikakih poročil. Gotovo je, da se naši in sovražniki dobro pripravljajo na bodoče boje na ozemlju med Solunom in Dojranom.

Pozornost vzbuja dejstvo, da so mornariški vojski četverosporazumovih držav (Anglija, Francija, Italija in Rusija) dne 28. jan. zasedli polotok Karaburnu ob vходу v solunsko pristanišče. Izkrčevanje se je izvršilo pod zaščito lažijskih topov. Grški nihče ni vprašal, ali dovolijo zasedenje Karaburnu, ali ne. Francoska pehota je kratkoma obkolila grško trdnjavo na polotoku in zahtevala od vojaštva in prebivalstva, da se mora odstraniti. Grška posadka se sicer ni upirala, pač pa je grški poveljnik vložil oster ugovor proti angleško-francoski nasilnosti. Angleške čete so dne 29. jan. zasedle tudi trdnjavo Kumkale nasproti Karaburnu. Posadka na Kumkaleju se je zoperstavljala vpadlim Angležem, a se je morala udati. Tudi grški poveljnik te trdnjave je odločno ugovarjal zoper angleško nasilnost. Med grškim prebivalstvom, posebno v Atenah, vlada veliko razburjenje. Četverosporazum se izgovarja, da so njegove čete zasedle Karaburnu, ker se domneva — da so nekje v njegovi bližini imeli nemški podmorski čolni, ki pridno potaplajo sovražne ladje, svoje zavetišče in shrambe za živež in strelivo.

Angleži so se izkrcali tudi na Kreti in sicer v pristanišču v Rethymo. Italijani pa so baje izkrcali na otoku Rodus dve diviziji.

Pred Solunom je nemški podmorski čoln potopil dne 18. jan. oboroženi angleški parnik za prevažanje čet „Marere“, dne 23. jan. pa zopet neko drugo tako ladjo.

Rusko bojišče.

Rusi so dvakrat poskusili vzeti naše območje pri Ušičko, a so bili vsakokrat odbiti. Mi smo dne 28. jan. naredili močen izpad pri Toporovcu. Čete so dobile ukaz, da uničijo naprej potisnjene ruske pos-

fojank. Svojo nalogo so izvršili natanko in temeljito. Za fronto se vršijo na ruski strani neprestano obsežna premikanja čet. Težke topove spravljajo na fronto. Vse to kaže, da se bo vnel prav kmalu hud boj.

Kako dolgo še bo vojska.

Kako dolgo še bo trajala vojska, o tem se je ruski zunanji minister Sasonov izrazil: „Menim, da vojska ne bo več trajala dolgo, kajti Nemčija je prva izmed državami, ki iz denarnih razlogov ne more nadaljevati vojske.“ A minister je pristavil, da je kljub temu potrebno, da se pripravimo tudi še za poletje. — Potemtakem bi se imeli po leti vojsko. Toda hvala Bogu, da ministri niso vsevedni in da se velikokrat motijo.

Ruski car se dela korajžnega.

Dasiravno so Rusi v času od 23. decembra 1915 do 25. januarja 1916 izgubili nič manj nego 100.000 vojakov, vendar se baje ruski car in njegovi poveljniki še niso stregli in upajo, da bodo našo bojno črto v Bukovini in Galiciji predrli. Listi namreč poročajo, da je car Nikolaj izjavil napram nekemu časnikarju: »Boli kakor poprej kedaj, sem sedaj odločen. Če me bodo okolnosti prisilile, da se bom s svojo armado moral umakniti, se bom umaknil, če treba tudi dalje nazaj za reko Volgo, a kljub temu sem se odločil, da vstrajam in zopet vstrajam. Prišel bo zopet čas, ko bo rusko orožje zmagovalo.« Tako se tolaži car v trenutku, ko je bila enomesečna silna ofenziva njegovih čet popolnoma zaman in je okrog 100.000 Rusov obležalo pred našimi postojankami kot žrtev ruske trmoglavosti.

Slovenski pionir ob Dnjestrju.

Pionir Ivan Dolinšek iz Savinjske doline piše svojim domačim: V zadnjih bojih ob bukovinsko-ruski meji so naši odbili vse sovražne napade. Bojna črta se je oddaljila od nas toliko, da nam sovražnik ne more več škodovati. Enkrat nam je sestrelil most; dvakrat ga je odnesel Dnjestr. Sam Bog zna, koliko materijala je že voda odnesla. Dnjestr je čudovita reka. V eni uri naraste za 1 meter. Dne 29. decembra 1915 je tako narasla, da smo morali most podreti, ker bi ga sicer odnesla voda. Sedaj delamo spet drugi orjaški most. Po pokanju topov soditi se vršijo na rumunsko-rusko-avstrijski meji živahni boji. Tudi na tukajšnji fronti napadajo, a ne tako silno. Gotovo bomo, kakor hitro se začne silovita ruska ofenziva, ki je naznanjena na prihodnje mesce, odšli spet na bojno črto. Od zadnjih bojev, ki so se vršili o Božiču, še sedaj ležijo kozaki pred našo fronto, namreč pred žičnatimi ovirami. Nikogar ni, ki bi jih pokopal. Pristrčne pozdrave!

Francosko bojišče.

Kakor mi ob soški fronti Italijane, tako živahno so začeli Nemci vznemirjati na svoji zahodni fronti Francoze. Dosegli so več krajevnih uspehov. Ugiha se seveda, zakaj naenkrat tako živahno gibanje. Nekaferi so mnenja, da se mi in Nemci pripravljamo na ofenzivo. Drugi pravijo, da hočemo zaposliti Italijane in Francoze zaradi naših skupnih podvzetij pri Solunu in Valoni. Čim več damo Italijanom in Francozom dela doma, tem manj čet lahko pošljejo pred Valono in Solun.

Napad z bombami na Pariz

Dne 29. jan., proti 11. uri po noči, je priplul nemški zrakoplov nad mesto Pariz in je vrgel — 13 bomb na mesto. Bombe so usmrtille 24 oseb, 28 oseb pa ranile. Tudi škoda, katero so povzročile bombe na poslopjih, je zelo velika. Več oseb je bilo tako razmesarjenih, da jih ni bilo mogoče spoznati. Ena bomba je predrla trinadstropno hišo, neka druga je porušila trinadstropno hišo, zopet neka druga štirinadstropno hišo, četrta bomba je napol razdejala petnadstropno hišo, peta bomba je padla na ulico, kjer je razbila vrata in okna več bližnjih hiš ter napravila v zemljo luknjo, globoko eden meter, široko pa šest metrov. Bombe so napravile v Parizu med prebivalstvom veliko strahu in razburjenja.

Turška bojišča.

Na Kavkazu so dobili Rusi prejšnji teden velika ojačenja. Z vso silo so se ruske čete dne 26.

jan. naval le na fronto pri mestu Erzerum (glavno in utrjeno mesto turške Armenije). Turki so se morali pred rusko premočjo umakniti in stojijo sedaj kakih 15 km izhodno od Erzeruma. Iz novjših poročil je posneti, da Rusi svoje napade na del te fronte vstrajno nadaljujejo. Ruski načrt je gotovo, zasesti mesto Erzerum. Če pade Erzerum, bi se morala tudi ostala turška fronta pomakniti nazaj.

V Perziji se je zadnji čas položaj za Ruse neugodno razvil. Glavni upravitelj pokrajine Luristan, Nazim-ef-Sultaneh, se je javno proglasil za sovražnika Rusije. Rod Luri je poslal Turkom že več tisoč vojakov na pomoč.

V Mezopotamiji so se dne 21. jan. in naslednje dni vršili ob reki Tigris v bližini mesteca Kut-el-Amara hudi boji med Turki in Angleži. Angleška armada se je morala umakniti, več kilometrov proti izhodu. Turki pravijo, da je v tej bitki obležalo 3000 Angležev mrtvih na bojišču. V bitki pri Sajih-Saidu dne 23. jan. je baje padlo tudi 3000 Angležev. Pri Kornu pa 1900. Angleška poročila pa pravijo, da Turki v svojih poročilih pretiravajo.

Ob Sueškem prekopu se Angleži močno pripravljajo na morebitne napade turških in naših čet. Utrdbe se delajo noč in dan.

Slovenske žrtve za domovino.

— Anton Breg, Jernej Kumrič, Jožef Pesek, Franc in Miha Radolič in Franc Ules. Od Sv. Marjete na Dravskem polju se nam poroča: Sedanja kruta vojska je zahtevala iz naše okolice že izredno veliko število žrtev. Za domovino so prelili svojo kri, kolikor nam je znano, dosežaj sledeči moške in fantje: Anton Breg, Jernej Kumrič, Jožef Pesek, Franc in Miha Radolič ter Franc Ules. — O J. Pesku iz Prepolj se poroča, da je padel že dne 24. avg. na italijanskem bojišču. Padli so je že poprej bojeval na ruskem bojišču, odkoder je prišel bolan v bolnišnico. Ko se je ozdravil, je šel nad Italijane. Rajni se je pri odhodu zelo težko poslovil do svojega doma, kot bi že naprej znal, da ne bo nikdar več videl svoje drage domače hiše. Vsem padlim junakom: Slava!

— Jožef Dvoršak. Desetnik Lenart Mešarič nam piše dne 18. januarja z italijanske fronte: Umril je za domovino dne 22. okt. 1915, poddesetnik Jožef Dvoršak, doma od Sv. Jurija v Slovenskih goricah. Starši so izgubili edinega sina, ki je žrtvovl življenje za cesarja in domovino. Zapustil je 80letnega očeta in 71letno mater, katerima je bil edina opora. Za svojo hrabrost je bil odlikovan z bronasto kolajno. Vsi smo ga spoštovali, ker je bil vrl mladenič. Nahajal se je že od začetka vojske na italijanskem bojišču. Naj mu bo slovenska zemlja lahka!

— Leopold Klemenčič. Iz Šoštanja se nam piše: Sredi novembra 1915 je došla starišem tužna vest o smrti edinega sina, padlega na južno-zahodnem bojišču. Stotnik pl. Helly in nadporočnik Zenko, oba F. K. R. Štev. pišeta ganljivo o padlem korporalu: „Žalostno vest Vam moramo poročati. Vaš sin Leopold, ki je služil pri naši bateriji, je umrl v sled rane, katero je dobil po eksploziji sovražne granate. Težki boji zadnjih dni so zahtevali tudi na naši strani marsikatero žrtev. Ne obupajte, da je med temi vrliimi moral pasti tudi Vaš sinko v zvestem izvrševanju dolžnosti za ljubljeno domovino. Padli, kmalu rešen trpljenja, počiva, tovarišem v trajnem spominu, v Kostanjevici. Cela baterija žaluje ob njegovi smrti. Bil je jako priljubljen, tako pri častnikih, kakor pri moštvu; zelo marljiv in v vsaki stroki popolnoma uporaben, tako da ne izgubimo v njem le dobrega tovariša, temveč tudi izvrstnega vojaka. A tolažite se s tem, da je umrl kot junak na polju časti in da je ni rodline v teh resnih časih, kateri bi nesreča prizanesla. Najskrenejše sožalje cele baterije, bodite ponosni na pridnega, vrlega fanta, ki je delal vso čast svojemu imenu.“ Po smrti je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo. Nepozabni Polde! Zapiakali so za Teboj stariši in sestrice, Tvoji prijatelji, domovina: Daljna zemlja krije cvetje, katero je ona zasadila. Vršil si vselej in vestno svojo narodno dolžnost, bil prežet tihega ognja za vse, kar je lepega, našega. Tvoj zadnji pozdrav je veljal domovini, majki: „Umiram za te, domovina sladka moja!“ Tebi, dragi, nevenljiv spomin naših sre. To naj bo v tolažbo tudi težko prizadeti rodlini. Nežna pesem zveni Tebi v poslednji pozdrav v srebrno noč, kliče po zarji: „Bračo draga i jedina, dom je tuge pun, a slovenska domovina piše svoj račun. Nosi ga pred Višnjeg Boga, da za krvcu svu dobi jamstvo prava svoga, zlatnu slobodu.“

— Avgust Kokol. Piše se nam: Došla je žalostna novica, da je padel na italijanskem bojišču občepriljubljeni Gustav Kokol zadet od sovražne krogle. Bil je vpoklican dne 21. junija 1915 leta in sicer kot črnovojnik. Srčno si je še želel videti

svoj dom. In res se mu je posrečilo, da ga je videl v madnjem trenutku, predno je odšel na bojišče. Udan je bil v voljo Najvišjega. Prestal je hude boje. Vojskoval se je junaško. Vzet je bil iz bojne vrste in presajen v drugo nebeško domovino, kjer ne pokajo puške in ne grmijo topovi. Bil je edini sin in vrl mladenič vreden spoštovanja dobre in poštene matere, ki ga je že v nežni mladosti navajala krščanskemu življenju. Blagi pokojnik je bil tudi naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Ko je vzel od doma slovo, si je še želel rožnivenec in svetinjo Matere Milosti s seboj vzeti, da ga bosta spremljala v dolgo večnost. Sladko spavaj, dragi prijatelj! Padli je bil doma iz Dobrovc pri Mariboru.

— Pavle Kožuh. Iz Zabukovja nam piše prijatelj lista: Na severnem bojišču je blizu Kolo-meje mesca junija 1915 padel Pavle Kožuh. Pred kratkim je prišlo uradno poročilo, da Pavleta ne bo več živega nazaj. Naj mu bo gališka zemlja lahka!

— Jurij Macun. Iz Spuhlje pri Ptujju se nam poroča: Svetovna vojska zahteva tudi v naši vasi svoje žrtve. Mesca oktobra je padel na južnem bojišču častne smrti za domovno blag mladenič Jurij Macun. Služil je pri domačem pešpolku, bil v bojih v Galiciji ob Dnjestrju ter došel po laški vojni napovedi na južno bojišče. Zadnja poročila je dobila rodbina dne 12. oktobra. Dne 21. januarja pa je bila globoko prizadeta obitelj Macunova obveščena, da je padel njih sin, oziroma brat, junaške smrti. Pokojnik je bil izurjen, večak v tatarski, mizarski, zidarski obrti, največja podpora žepiletnim starišem in sestri na obširnem gospodarstvu, zastopnik trdke mlatilnih strojev, trzoparilnikov »Alfa«, ter mnogoleten naročnik »Slov. Gospodarja«. Naj mu bo lahka zemlja solnčne Goriske!

— Ivan Majcenič. Od Marije Snežne se nam piše: Neusmiljena smrt je na bojnem polju pokosila posestnika in moža Ivana Majcenič. Bil je priljubljen, priden in zvesti mož; vsi, ki so ga poznali, žalujejo za njim, posebno pa žena in pet nedolžnih in nedoraslih otročičev ter sosed. Rajni je bil star 38 let. Služil je pri domačem domobranskem pešpolku. Bojeval se je od 24. majnika do smrti proti polentariju. Poslovil se je od svojih ljubih domačih, od ljube žene in malih otročičev dne 15. februarja 1915. Želel nam je vsem veselo svidenje, če ne tukaj na zemlji, pa nad zvezdami. Dne 26. novembra je še sam pisal svoji ženi in otročičem, da je še zdrav. In še tisti dan ga je sovražna krogla zadela in 4 dni pozneje je izdihnil svojo blago dušo. Naj mu bo lahka tuja zemlja! Sveti naj mu večna luč!

— Franc Mastnak. Od Sv. Stefana pri Šmarju se nam piše: Zvedeli smo dne 20. pros. žalostno poročilo, da je Franc Mastnak med tistimi, ki že spijo v daljni, tuji zemlji, odkoder se ne povrnejo več. Storil je smrt za cesarja in domovino, ko še ni niti dopolnil 20. leto. V cvetu svoje mladosti je zatisnil svoje oči za večno dne 5. nov. 1915 v bolnišnici na Primorskem. Zadet je bil od laške krogle v vrat. Bila je pač božja volja, tako, kakor se pravi: „Kar Bog stori, vse prav stori, čeravno se nam prav ne zdi!“ Upamo, da si se preselil, naš dragi brat in sin, na boljši kraj. Na svidenje nad zvezdami!

— Ivan Medved. Iz Pokleka pri Rajhenburgu se nam piše: Dne 12. sept. minolega leta je došla prežalostna novica v hišo Antona in Jožeta Medved, posestnika v Pokleku, da je nemila smrt pobrala v cvetu nežne mladosti mladeniča Ivana Medved. Služil je pri domačem pešpolku. Poslovil se je dne 26. oktobra 1914 od doma, od svojega očeta, od drage mamice, šesterih sester in dveh bratov, od svojega starejšega brata Antona Medved, ki je kaplan v Majšpergu pri Ptujju. Poslovil se je še zadnjokrat od svojega dragega očeta na obisku na prvo adventno nedeljo 1914 v Celju, z besedami: „Z Bogom, ljubi afe, do srečnega svidenja, če ne tukaj na tem svetu, pa gori nad zvezdami!“ Zadnjokrat se je še poslovil od svoje sestre Francke na obisku na dan sv. Stefana, z besedami: „Z Bogom, ljuba sestra, le bodi pridna, kakor si bila dozdej, upanje imam, da se vidi, če ne tukaj, pa nad zvezdami, kjer ne bo več ločitve in ne več žalovanja!“ Na dan novega leta 1915 je šel s svojo armado z znanci v Galicijo, v Karpate in je bil dne 17. febr. smrtno zadet od sovražne krogle v svoja mlada prsa. Dne 14. febr. je še pisal svojim domačim z željo, da bi se rad enkrat videl svoj dom. Pa žalibog, nemila usoda je zahtevala drugače. Dne 17. febr. ga je večni Bog poklical k sebi in rešil zemeljskih muk. Bil je star 20 let, ko je daroval svoje mlado življenje za presvitlega cesarja in domovino. Naj mu bo lahka tuja zemlja, ki je posrkala do zadnje kaplje njegovo kri in nazadnje še srefjela v svoje naročje njegovo telo. Blagi Ivan! Trajen bo na Te spomin! Sveti naj Ti večna luč!

— **Franc Novak.** Od Sv. Marjete pri Moškanjcih se nam piše: Na južnozahodnem bojišču je za domovino in cesarja padel dne 28. nov. 1915 enoletni prostovoljec desetnik Franc Novak. Dopršil je mariborsko učiteljsko ter stal tako na pragu v življenje, katero mu je pretrgalaj kot junaku sovražna krogla. Obitelji, ki s tem izgubi že drugega sina in brata v tej vojni, naše sožalje!

— **Alojzij Popošek.** Iz Ptuja se nam poroča: Alojzij Popošek, edini sin Popošekove družine iz Podvinc je v najlepši dobi svojega cvetočega življenja — v 23. letu — zapustil solzno dolino in se preselil v boljšo domovino. Služil je pri slovenskoštajerskem domobranskem pešpolku. Ranjen je bil dvakrat v Galiciji, kjer je v bolnišnicah prestopal strašne bolečine. In tretjič je šel na italijansko bojišče; tam se je boril 3 tedne na Doberdobski planoti s sovražnikom. Njegovi znanci nam poročajo, da ga je dne 15. decembra l. 1915 raztrgala laška granata. Strašna usoda za stariše in sestre! Bil je miroljubnega srca. Njegovo največje veselje je bil domači pljug in vsa druga kmečka opravila. Naj mu bo tuja zemljica lahka! Ti pa mili Jezus nas enkrat združi tam, ker ne bo žalosti in trpljenja in tudi vojske ne! Spavaj sladko v tuji zemlji, sinko dragi, nad zvezdami na nas ne pozabi!

— **Ivan Toplak.** Z italijanskega bojišča se nam piše: Nemila smrt nam je ugrabila mladeniča Ivana Toplak, doma iz Podvinc v pri Ptuju, v najlepši dobi, starega 24 let. Nahtal se je pet mesecev na južnem bojišču, kjer ga je dne 7. jan. zadela sovražna krogla in mu predrla njegova mlada prsa. Bil je priden, prijazen fant. Njegov tovariš Fr. Petek je naznanil žalostno novico njegovim domačim in pristavil: „Res, žalostno za vse, ki smo mu bili prijatelji!“ Naj bo mlademu slovenskemu junaku doberdobska zemljica lahka! Mirno počivaj, ljubi Ivan! Na veselo svidenje nad zvezdami! — Alojzij Štrkl, doma iz Radomeršaka pri Ljutomeru; poddesetnik F. Petek od Sv. Tomaža pri Ormožu; Ivan Munda in Ivan Čeh iz Spuhlje.

† Župnik Fr. Muršič.

Cela framska župnija je glasno zaplakala, ko se je dne 28. jan. izvedelo, da je umrl župnik č. g. Francišek Muršič. „Ah, da so nam umrli dobri kateheti“, je zdihovala šolska mladina in se ni dala utolažiti. „Ah, da smo izgubili blagega gospoda“, so govorili udani mu framski župljani ter niso mogli prav verjeti, da bi mogla smrt tako hitro in nepričakovano opraviti svoje neusmiljeno delo. Vnetje pljuč in možganske mrene, katero je dobil na poti v planiško šolo, je strlo njegovo v zadnjem času vsled preganjanj oslabiljeno telo in mu uničilo življenje. Bil je komaj 49 let star.

Pot njegovega življenja je bila pot večine slovenskega razumnika. Šele po hudem boju s pomanjkanjem in z vsemi mogočimi ovirami je prišel do kruha. Ko je menil, da so težavnejša leta njegovega življenja za njim, ga je prišla smrt s svojo koščeno roko in ga odvedla s tega sveta. Rodil se je dne 8. oktobra 1867 v vinorodnem Zavrču. Svoje gimnazijske študije je dovršil v Ljubljani, bogoslovške v Mariboru. Dne 25. julija 1895 je bil posvečen v mašnika in še isto leto poslan med ljudstvo.

Mlad duhovnik je bil poln vzorov, poln načrtov in poln veselja za delo. Razpel je jadra in se podal s temi bogatimi zakladi na široko morje življenja. Iz ljudstva je izšel, ljudstvu, dobremu in poštemu svojem ljudstvu je hotel posvetiti vse svoje moči. Bil je skrajno vester v šoli, neumoren v spovednici, nenavadno izboren v cerkvenem govorništvu in tudi izven cerkve skrben za pravice in dobrobit v oskrbo mu izročenegega ljudstva. Kjerkoli je služboval, še sedaj ni pozabljeno njegovo vzorno delovanje. Kaplanoval je najprej v Brežicah od 17. oktobra 1895 do 4. avgusta 1896, potem v Kozjem do 14. nov. 1898 in na to pri Sv. Benediktu v Slov. gor. do 25. julija 1903, ko je postal župnik v Framu.

V politični zgodovini štajerskih Slovencev ostane posebej zabeleženo njegovo delovanje v Kozjem. Njegova ljubezen do ljudstva je našla odmev v širjih krogih in kadar so nastopili odločilni časi, šlo je ljudstvo za njim. In tako se je zgodilo, da so Slovenci dobili tržko zastopstvo v roke, katero so prej imeli ljudje približno iste politične barve, kakor so zdaj štajerčičinci. Kozje je od istega časa naprej ostalo slovensko.

Kakor se je povsod, kamor je prišel Muršič, poznalo njegovo katehetsko, cerkvenogovorniško in spovedniško delovanje, tako je tudi povsod vzevelo globoko katoliško-narodno javno življenje. Muršič pač ni bil mož, ki bi šel mimo kakor senca, ampak mož, ki je krepko prijel za pljug ter rezal globoke brazde v zemljo. Da taki možje najdemo tudi nasprotstvo, čeprav sami nikogar ne sovražijo, kateri razumen človek bi se temu čudil? Tako je bilo in tako bo ostalo vedno! Samo puble repe se nihče ne dotakne. Toda tudi veliko ljubezen in razumevanje najdemo možje

načrtov in dela pri svojem ljudstvu. To se je videlo tudi v Framu ob smrti Muršičevi. Žalost za njim je bila nedopovedljiva. Pokazala se je posebno v nedeljo ob pogrebu. Ko je dr. Medved govoril pokojniku zadnje besede v slovo, je glasno jokanje in ihtenje nadvladalo njegov krepek glas. Muršič ni delal samo v šoli in cerkvi, ampak tudi v društvi in denarnih zavodih. Hvaležno ljudstvo bo mu to delo sedaj plačevalo z molitvijo in trajnim spominom.

V širjih krogih spodnještajerskih Slovencev je bil pokojni Muršič znan kot pridigar ob romanjih v Marijino Celje, v Brežje in na Trsat. Njegov krepek glas, njegova vznesena beseda, njegovo navdušenje za sveto stvar je vsakokrat globoko učinkovalo na pobožne romarje.

Pogreb je bil v nedeljo, dne 30. t. m. Velika množica je prišla skupaj, da je izkazala rajnemu zadnjo ljubav. Navzoči so bili tudi državni in deželni poslanci dr. Korošec, Ozmeč, Pišek in dr. Verstovšek. Domača in planiška šola sta se udeležili pogreba polnoštevilno pod vodstvom vrlega učiteljstva.

Pogreb je vodil preč. g. hoški dekan A. Grušovnik v spremstvu 23 duhovnikov, sosedov in prijateljev pokojnika. V slovo je govoril rajnemu prof. dr. Anton Medved. Omenjal je njegovo gorečo delovanje na leci, v spovednici in v šoli. Ljudstvo je jokalo na ves glas med pogrebom. Ob grobu mu je zapel domači pevski zbor nagrobno žalostinko v slovo. Staro in mlado je ljubilo svojega prijatelja in voditelja, za to jim je bilo slovo tako neizmerno težko. Pokoj njegovi duši! Na veselo vstajenje!

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** Č. g. Josip Ozmeč, župnik in deželni poslanec pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, bo dne 1. marca inštaliran za župnika na župnijo Ljutomer. — Č. g. Ivan Jelšnik je bil dne 2. febr. umeščen na župnijo Zibika. — Prestavljeni so sedeči čč. gg. kaplani: Ivan Bosina s Sladke gore k Sv. Martinu na Paki, Anton Zupančič iz Loke pri Zidanem Mostu na Sladko goro in Jurij Cvetko iz Koprivnice v Loko.

* **Odlikovanje.** Ponovno Najvišje pohvalno priznanje za junaštvo in požrtvovalnost pred sovražnikom je dobil fregatni zdravnik dr. Ivan Fras, štajerski rojak iz Dragotinca pri Sv. Juriju ob Šč.

Odlikovani junaki 87. pešpolka. S srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda je bil odlikovan računski podčastnik 1. razreda Jožef Gregorec. Z bronasto kolajno za hrabrost pa četovodja Anton Rozman, poddesetnik Franc Klobasa, pešca Janez Grobelnik in Jožef Hentak.

Odlikovani junaki 47. pešpolka. S srebrno hrabrostno kolajno 2. razreda so bili odlikovani: Kadet Ivan Kajlaž, četovodja Franc Longini, desetnik Janez Rumpfer, desetnik Ferdinand Trojan, poddesetnik Jožef Bok in Alojzij Scheucher ter pešca Avgust Volmajer in Franc Pregl. Z bronasto hrabrostno kolajno sledeči: Pešci Karol Fridinger, Rudolf Hofstätter, Janez Zöhrer, Anton Kaučič, Janez Jamernik, Feliks Škrober, Anton Kitek, Rupert Žaberl in Janez Maček.

Junaki s „Zente“ v Pulju. V ponedeljek 24. jan. so dospeli v Pulj junaki s „Zente“. Občinstvo jih je navdušeno pozdravljalo. Sedaj, ko je Črna gora poražena, so se vrnili v domovino še pred koncem svetovne vojne, kar razveseli gotovo vsakega, zlasti pa njihove svjce. Nasi junaki so bili v črnogorskem ujetništvu 18 mesecev.

* **Kapitaliziranje hrabrostnih svetinj.** „Az Est.“ javlja, da pretresajo merodajni ogrski krogi misel kapitalizirati mesečne prejemke imeteljev hrabrostnih svetinj, če imajo dotični samostojno obrt ali hočejo kupiti zemljišče. V tem slučaju bi se izplačalo imeteljem zlate hrabrostne svetinje 4000 K, imeteljem vel. srebrne svetinje 2000 kron, imeteljem male srebrne svetinje pa 1300 kron. Tudi prejemki invalidov in sirot bi se kapitalizirali.

„Slovenski Gospodar“ zvest tovariš slovenskih domobrancev. Nasi domobranci nam pišejo: Ko sem bil doma sem se vsikdar veselil dneva, ko je pismonoša prinesel „Slov. Gosp.“ da sem posnel in njega razne novice, ki jih je imel v obilni meri na razpolago. Pa ko nas je cesar poklical v obrambo domovine proti veroomnemu polentanju, nas tudi sedaj pride „Slov. Gospodar“ obiskat na topli jug. Ne morete si doma predtavljati, kako veselje za vlada v naši sredini, ko ga zagledamo. Tedaj gre

iz rok v roke in vsak hoče biti prvi, da ga čita, kako na vseh bojiščih naši slovenski fantje in možje bijejo sovražnika. In v kratkem času bomo tudi mi slovenski domobranci od pešpolka pokazali nezvestemu polentanju, kar znamo. Sedaj smo se namreč za rezervo in komaj čakamo, da brž pokazemo, čemu imamo puške in tedaj: „Hura polentar!“ Vse za vero, dom cesarja! Iskrene pozdrave pošiljamo vsem čitateljem „Slov. Gosp.“ sledeči slovenski domobranci: Josip Krajnc od Sv. Ruperta v Slov. gor.; Anton Weingerl od Sv. Jakoba v Slov. gor.; Lovrenc Ferlan od Sv. Trojice v Slov. gor.; Josip Meško iz Polensaka; Ludovik Skrbčič iz Fram; Franc Arnejčič iz Haloz; Valentin Voga iz Trsta; Ivan Hriberšek iz Brežic; Ivan Šišerko iz Leitersberga in Anton Resnik iz Rajhenburga.

Slovenski junak odlikovan z zlato kolajno. Iz Ljubnega v Savinjski dolini se nam poroča: Četovodja Franc Barbej, od slovenskoštajerskega pešpolka je bil dne 16. januarja odlikovan z zlato hrabrostno kolajno. Od visokih častnikov pa je za svojo izredno hrabrost in junaške čine dobil darilo 200 K, katere je takoj poslal svoji materi. Vzgledden slovenski sin!

„Slovenski Gospodar“ med obmejnimi Slovenci. Poroča se nam: Naš „Slovenski Gospodar“ si je med vojsko pridobil mnogo novih prijateljev. V župnijah Lučane, Kaplja in Arvež se je za Vaš list v zadnjem času oglasilo izredno mnogo novih naročnikov. Celo taki, ki so poprej zabavljali čez Vas, so si sedaj naročili „Gospodarja“. Mnogi, ki so večkrat naglašali, da ne razumejo čistega slovenskega jezika, so se ga sedaj naučili, ker vsebinski jo prinaša „Slov. Gospodar“, ima posebno privlačno moč za naše kmečko ljudstvo. — Tudi iz Spielfelda in Cmureka se nam poroča, da so se mnogi, ki so poprej čitali edino nemške liste, naročili na „Gospodarja“.

Slovenski sanitejci na italijanskem bojišču. Piše se nam: Zima je tukaj na italijanskem bojišču precej ostra, čeravno ni mnogo snega. Zdravi še smo. Kužnih bolezni je le malo. Slovenski fantje smo kljub velikim težavam vedno veseli in židane volje. Iskrene pozdrave! Poddesetnik Jožef Vučina od Sv. Andraža v Slov. goricah; Anton Klemenčič iz Rožičkega vrha pri Sv. Juriju ob Ščavnici; Jožef Kröpl od Št. Janža na Dr. polju; Anton Laubič iz Dramelj pri Celju; Jakob Apat iz Škoflje vasi in Konrad Kolar iz Središča. Živijo Slovenci!

Za vojne begunce iz juga. V Mariboru se je ustanovil okrajni pomožni odbor za vojne begunce iz juga. Pojasnila se dajejo v poslopju c. k. okrajnega glavarstva, II. nadstropje, vrata 14 ob ponepljkih, sredah in sobotah od 10—12 ure predp. in od 2—4 ure popoldne.

* **Gonja zoper župane.** Ker so tudi župani bili klicani k naboru, a se je reklo, da bodo nekateri oproščeni vojaške službe, so ponekod zavistni ljudje uprizorili celo gonjo zoper nje. Tako se nam poroča, da ponekod gotovi ljudje pobirajo podpise po občini in v posebnih vlogah zahtevajo od političnih oblasti, da se naj župane na vsak način vpokliče, ker je še v občini dovolj starejših mož, ki bi lahko vodili županske posle.

* **Rekviriranje žita.** Kmečki posestniki mariborskega okraja se pritožujejo, da so mnogi zopet dobili pozive, naj do 15., oziroma 21. febr. oddajo go-

love množine žita, dasiravno so že zahtevano žito oddali. Ljudstvo je bilo zelo razburjeno. O zadevi smo se poučili in zvedeli, da se godi mnogim posestnikom krivica. Urad na glavarstvu, ki vodi zapiske o oddanem žitu in fižolu, ni popolnoma in pravočasno izknjižil, koliko žita so posestniki oddali. Med tem časom pa so drugi uradniki že izdelali in razposlali pozive, da se mora zahtevano žito čim prej oddati, drugače se bo za isto po 21. febr. plačalo za 10 odst. manj in se bo, če bi bila potreba, s silo odvzelo. Naše uredništvo je takoj v tej zadevi posredovalo in dobilo zagotovilo, da se bo občinam naznanilo, da tistim posestnikom, ki so zahtevane množine žita in fižola že oddali, a so kljub temu dobili nov poziv, ni treba več oddajati žita. Občinska predstojništva morajo to dotičnim naznaniti in ob enem poslati okrajnemu glavarstvu naknadno poročilo o oddanem žitu.

Kaj bo z galico? Deželni vino- in sadjarski inšpektor Stiegler poroča v graških listih, da se je zaguralo načelniku graške zveze kmetijskih združenj, Barti od vlade 55—60 vagonov modre galice, s katero množino da se bo dalo izhajati, ako se ne bode škropilo z galico drevja. Pripominjamo, da danes galice še nima sigurno virokah nobena kmetijska korporacija, katera jo je kupila za svoje člane. Upati je, da bo mogoče galico dobiti, ni se pa bati, da bi dobila ena korporacija vse, druge pa nič, temveč se bo blago po naročilih sorazmerno razdelilo.

Zetvenim komisijam! C. kr. zetveni komisar, vinarski nadzornik g. Fr. Matjašič bo imel v prihodnjem času v večih krajih posvetovanja, kako bi se prišlo v okom primanjkanju delavskih moči, ki preti prihodnjo spomlad. Gg. občinski predstojniki, ki so povabljeni na ta posvetovanja se pozivljajo, da se jih polnoštevilno udeleže, ker se tu gre za velevažne zadeve kmečkega ljudstva. Posvetovanja se vrše dne 4. februarja v Rogatcu, 8. februarja v Sevnici, 9. februarja v Brežicah in 10. februarja v Kozjem.

V sanjah dobil dar govora. V Stobelnu na Saskem je prišel v bolnišnico pešec Ivan Steven. Pred meseci ga je na Ruskem zasula granata. Bil je živ pokopan. Patulja ga je sicer izkopala, a govoriti ni več mogel. Od silnega strahu je izgubil dar govora. Neko noč je imel hude sanje; kar naenkrat zavpije, tako da so strežniki pritekli sku paj. Toda vesel začne »mutasti« vojak pripovedovati, kakšne sanje je imel, kako je v strahu zavpil in — sedaj lahko še naprej vpije.

* **Prihodnja petkova „Straža“** prinese obširni seznam padlih, ranjenih in ujetih naših domačih polkov.

Dopisi.

* **Maribor.** Kakor izvemo, so se črne koze, ki so divjale od Božiča naprej v našem mestu, posebno med vojaštvom, že tako omejile, da se bode vojaštvo tekom nekaj tednov zopet lahko prosto gibalo.

* **Studenci pri Mariboru.** Dne 30. jan. je izvršil v svojem stanovanju v Studencih pri Mariboru samomor uslužbenec južne železnice Franc Ornik. Zmračil se mu je um.

* **Kamnica pri Mariboru.** Pretečeno nedeljo dne 30. januarja je imela tukajšnja Kmečka hranilnica in posojilnica svoj drugi občni zbor. Čeprav ustanovljena še le leta 1914, ima zaznamovati v tem kratkem času svojega obstoja jako povoljne uspehe. Na občnem zboru, ki je bil precej dobro obiskovan je v poljudni obliki predaval nadrevizor g. Pušenjak o važnosti cesarske naredbe glede razkosavanja kmečkih posestev ter o vzrokih sedanje draginje. Z vidnim zanimanjem so sledili poslušalci govornikovim izvajanjem. Dejstvo, da se naše dobro kmečko ljudstvo poslužuje v tako obilni meri svojega domačega denarnega zavoda, pač jasno dokazuje, kako potreben je bil za našo župnijo. Želimo mu, da bi se tudi v tekočem letu tako krepko razvijal. Kmetije, poslužujte se v obilni meri vašega domačega denarnega zavoda!

* **St. III v Slov. gor.** V premogovniku v Kočevju je v nedeljo, dne 30. jan., ubilo 21letnega rudarja Rudolfa Lorbeka, edinega sina posestnice-vdove v Selnici ob Muri. — Nekemu Rusu-ujetniku je v torek, dne 1. febr., pri veleposestniku Hornickyju rezni stroj odrezal dva prsta na desni roki in enega hudo poškodoval. Ranjenca so prepeljali v Gradec v bolnišnico.

* **St. III v Slov. gor.** Fürthova tovarna za debeli papir v Ceršaku bo zopet otvorila svoj obrat. Ravnateljstvu tovarne se je posrečilo, da so potrebni

moški delavci oproščeni vojaške službe. — V Selnici je umrla kmečka hči Terezija Dreier. — Vsled izredno ugodnega in toplega vremena smo v januarju opravili mnogo spomladanskih opravil. Nekateri so sejali ječmen in pšenico, drugi so delali praho i. t. d. Trte pa so večinoma porezane. — Naš g. organist prav pridno prodaja „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo.“ Ljudje tako z veseljem segajo po berilu, da vse doposlane številke naših listov razproda.

Malanedelja. Tu je umrl po 4tedenski mučni bolezni g. Martin Šek, trgovec pri Malinedelji. Bil je obče spoštovan, to je pokazala tudi velika množica njegovih znancev, ki so ga prišli spremeniti na njegovi zadnji poti. Mož ni nikoli skrival svojega verskega prepričanja. Bil je skrajno delaven, in Bog mu je podelil tudi velike spretnosti, znal je več rokodelstev in bil vsled tega tudi sosedom v veliko pomoč. Rajni je bil tudi zelo napreden mož. On je prvi začel obnavljati po trtni uši pokončane gorice. Bil je tudi vnet za občni blagor in je z navdušenjem pomagal, če je občina priredila kako delo na roboto. Njegova smrt je naredila v fari veliko vrzel. Naj v miru počiva!

* **Sv. Lovrene na Dravskem polju.** Vabilo k občnemu zboru strojne zadruge v Sv. Lovrencu na Dr. polju, registrirane zadruge z omejeno zavezo, kateri se vrši v nedeljo, dne 20. febr., v Soli. Začetek popoldne po večernicah. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1915. 4. Nadomestna volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. K polnoštevilni udeležbi vabi načelstvo. 68

* **Sv. Vid pri Grobelnem.** Tukaj je umrl 72letni nadučitelj Matija Šumer. N. p. v m.!

Sv. Jurij ob juž. žel. Podružnica c. kr. kmet družbe v Št. Jurju ob juž. žel. ima svoj občni zbor v nedeljo dne 6. svečana ob 9. uri dopoldne v restavraciji pri kolodvoru.

Štor pri Celju. Nadporočnik saperjev, Artur Kauczki, doma iz Štor, je bil odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem tretjega razreda z vojnim okraskom.

Sv. Pavel pri Preboldu. Katoliško izobraževalno društvo ima svoj letni občni zbor v nedeljo, dne 6. februarja v Društvenem domu. K obilni udeležbi vabi odbor.

* **Hrastnik.** Stabni narednik Avgust Dolinšek, sin tukajšnjega čevljarskega mojstra in gostilničarja, je bil odlikovan z zlato hrabrostno kolajno ter imenovan za častnikovega namestnika.

Zabukovje. V cvetju dekljskih let je dne 21. januarja neizprosna smrt pograbila 29letno mladenko zvesto članico Marijine družbe, Jožefo Kožuh. Pogreba se je udeležila cela Marijina družba. Sestrice iz Planine so ji zapele pri odprtem grobu žalostinko. G. župnik pa so se v posebnem govoru poslovili od vrle mladenke! N. p. v m.!

Zadnja poročila došla v četrtek, 3. februarja. Najnovejše avstrijsko, uradno poročilo.

Dunaj, 1. februarja.

Rusko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Italijansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Črnogorsko-albansko bojišče.

Položaj v Črnigori in v škaderskem ozemlju je nespremenjeno miren. Razpoloženje prebivalstva je tako, da ni želeli boljše.

Dunaj, 2. februarja.

Rusko bojišče.

Pred mostnim okopom pri Uščičko je bil sovražnik z napadi z minami prisiljen, da je zapustil svoje prednje jarke. Na drugih mestih bojne črte so se vršili patrolni boji.

Italijansko bojišče.

V dolini Sugana so bili napadi sovražnega bataljona zahodno od Roncogno odbiti. Na poboji gore Col di Lana je bila sovražna saperska postojanka v ročnem metežu zavzeta in razstreljena. Na soški bojni črti topovski boji.

Črnogorsko-albansko bojišče.

V Albaniji so naše prednje čete dosegle brez boja reko Mati.

V Črnigori popoln mir, nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Polovica Albanije naša.

Italijanski list „Secolo“ potrjuje, da so naše čete zasedle že celo Črnogoro in dobro polovico Albanije.

Naš zračni napad na Solun.

Dne 1. febr. je zrakoplov „cepelin“ vrigel na Solun 20 užigalnih bomb v smeri proti poslopjem, v katerih je nastavljen francosko-angleški generalni štab in drugi uradi. 8 oseb je mrtvih, okrog 50 pa ranjenih. Škoda na poslopih se ceni na 1 milijon.

Zmagovita avstrijska konjenica

Ob spodnjem Styru se je, kakor se dne 1. febr. poročila iz vojnega časnikarskega stana, vršil oster napad naše konjenice na ruske postojanke. Vrli konjeniki so premagali mnogo močnejše sovražne čete in jih vrgli nazaj.

Napad zrakoplovov na zahodno angleško obal.

Berolin, 1. februarja.

Oddelek nemškega zračnega brodogoja je v noči od 31. jan. na 1. februar metal razstrelivne in užigalne bombe na ladjedelnice, pristanišče in tovarniške naprave v in pri Liverpoolu in Birkenheadu, železarne in plavže v Mančestru, tovarne in plavže v Nottinghamu in Sheffieldu, velike industrijske naprave na Humberju in pri Great Yarmouthu. Povsod se je opazilo močne učinke vsled velikih razstrelb in srđite požare. Ob Humberju se je poleg tega ena angleška baterija tako poškodovala, da je obkolnila. Zračno brodogoja so od vseh strani močno obstreljevali, a ni bilo nikjer zadeto. Vse zračne ladje so se kljub močnemu sovražnemu odporu dobro ohranjene vrnile.

Rusi oblegajo trdnjavo Erzerum?

Ruska poročila zatrjujejo, da je ruska kavkaška armada začela oblegati turško trdnjavo Erzerum. Rusi se zelo trudijo, da bi trdnjavo obkolili, kar pa se jim dosedaj še ni posrečilo.

Novi ruski ministrski predsednik.

Iz Petrograda se poroča, da je odstopil ruski ministrski predsednik Goremykin. Na njegovo mesto je car imenoval člana ruske državne zbornice, Borisa Stürmer. Kot vzrok odstopa Goremykina se navede njegova visoka starost in ne ravno razveseljivo položaj, v katerem se nahaja Rusija. Listi poročajo, da je novi ruski ministrski predsednik velik nasprotnik Nemčije.

Upor na Kitajskem?

Iz Mukdena se poroča, da se na Kitajskem širi uporno gibanje Mongolov. 20.000 Mongolov, katerim se je baje pridružila uporna kitajska brigada, koraka proti glavnemu kitajskemu mestu Pekingu.

Velika železniška nesreča na Francoskem.

Na postaji St. Denis na Francoskem je brzo vlak, ki je vozil iz mesta Calais, radi prenatrte vožnje skočil iz tira. Večina vozov se je prekuvala in začela goreti. Pod gorečimi razvalinami so ječali številni ranjenci. Poroča se, da je zgorelo in se ubilo 10 oseb. Število ranjenih je izredno veliko.

Samomor turškega prestolonaslednika

Turški prestolonaslednik princ Jusuff Izzedin-Effendi si je radi neozdravljive bolezni dne 1. febr. v Carigradu prerezal žile odvodnice in se tako usmrtil. Princ je bil rojen leta 1857. — Novi prestolonaslednik je mlajši brat sedanjega sultana, Vahid Edin-Effendi.

Rumunsko žito.

Med glavno rumunsko žitno nakupovalno komisijo ter Avstrijo in Nemčijo se vršijo pogajanja za 20-petni nakup 100.000 vagonov stare in nove koroze in drugih žitnih vrst.

Loterijske številke.

Trst, dne 26. januarja 1916: 33 55 74 64 74
Dunaj, dne 29. januarja 1916: 49 31 78 19 56

Lepo posetje pri cesti na prodaj, 7 orolov zemlje, lep adni vrt, jako primerno za pensionista ali za letovišče. Cena 12.000 krcn. Več pove g. Čretnik, pos. Bazeza 26 Ruše. 54

Mašer, priden, trezen, pošten, vojašine prost se sprejme proti dobremu plačlu v trgovini P. Štarašina, Cirkovce pri Pragerskem. 55

Učeno iz poštene hiše sprejme takoj dobroznana trgovina Frišerik Šušek, Metlika, Dolenjsko. 56

Konja

Ilepa, 21 mesecv starega, prodaja Olga Čerjak, Arčiče pri Brežicah Sp. Stajarsko. 58

Kupim dobro naravno slivovke. Poslati se more vzorec naprej in navesti ceno na moj naslov: Jos. Sever, Dunaj VII Lindegasse 33.

Sprejme se takoj čevlarski učeno iz bcljše hiše. Vpraša se pri g. Ant. n. u. Kodella, čevlarskemu mojstru v Celju, R. tovska ulica št. 12. Stajarsko. 60

Dobro čevlarski p. m. gaš kakor tudi učeno se takoj sprejmeta v stalno delo pri Jožefa Čas, čevlarski mojster v Slovenjgradcu, Cerkvena ulica. 61

Cepljena trte.

Namenjam posetiti om vinogradov, da imam na prodaj enoletne cepljene trte fine kakovosti na podlagi Rip Portalis. Cena je 1. vrste 100 k masov 8 kron. Vrste: Laški riling, žlahtna bela in rudača, šipon, beli ranol in trunta. Oglasiti se je pisмено ali ustmeno pri Francu Muršič, posest., trinar in župan v Senčaku, pošta Juršinci pri Ptuj. 62

Krojaški učeno se sprejme takoj, tudi tak ki se je prej kje drugod učil, pri g. C. e. lin Franc, krojaški mojster, Maribor Tegethoffstrasse šte. 28. 62

Šenčnik pri Sv. Petru prodaja radpretenega prostora par lepih mladih volov. 64

Hiše, prečiščena ter poseto v žemeri 4 orolov polja, 3 orole hoste je takoj naprodaj. Proda se tudi narazen razdeljeno. Kupci naj se zglase pri Leopoldu Repenšek v Mozirju. 66

Les od žitnega kistanja kupuje po najnižjih cenah Lovro Korošek, Maribor, Reiserjeva ulica št. 28.

Hiše se snažno, solidno ter dobre pepljano gostilno, in sicer primerne za dve ženski. — Najljubše v mestu Celje a i pa kje v bližini. Ponudbe na upravo Slov. Gosp. pod „ugodno“. 16

Montistinja (začetnica) smožna stenografije, str. jepisja, obeh deželnih jezikov, želi primerne službe. Naslov pri upravnistvu pod št. 38.

3000 izredno močnih dvestalnih trt cepitv na R. parija Portalis in Götke, silvanec, beli burgundec, riling, šipon, trunta, lipošina. Proda, ker potrebuje prostora, prvo vrsto po 6 rin., drugo pa po 4 v. k mad. Kdor želi močen trs, naj takoj naroči; iz opale se bode kdaj kdo želi. Jakob Pignar, posestnik v Gaberniku, p. Juršinci. 39

Močni kovaški učeno se sprejme pri Emerik Lamišger, kovaški mojster, Burggasse v Mariboru. 40

Pri zgradbi nove oarajne ceste Lesično-Prevorje Sv. Urban sprejme stavbeno vodstvo še nekaj predelavcev in izvežbanih cestnih delavcev. P. nudbe naj se pošljejo okrajnemu odboru v Kozjem. 43

500.
kron!

Vam plačam, ako Vaša kurtja očesa, bradavice, obliščane v treh dneh brez bolečin ne izginejo s koreninco vred 12 k balzama. Lenoček s garancijskim pismom 1 K, 3 lončki 2-50, 6 lončkov 4-50. Komeny, Košice (Kassa) I Postfach 14, Ogrsko. 49

„Solzna Avstrija.“

Izdal sem zopet dve novi krasni bojni pesmi: I. »Avstriji v pozdrav« in II. »Plakajoča mati«. Kdor mi pošlje za 25 vin. novih neporabljenih znamk in pa svoj natančen naslov, pošljem mu takoj te dve pesmi. Tudi prejšnjih 10 pesmi je 50 na razpolago. Toraj vseh 12 pesmi stane samo eno krono in 10 vin. Na brezplačna naročila se nemozem ozirati! Naročuje se pri Matiju Belec pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. pri Ptuj. Stajarsko. 26

Kupiti želim hiše (z malim zemljiščem) za trgovino v sposobnem kraju. Ponudbe s pr. jasnilom, cena, itd. blagovolijo se poslati na upravnistvo Slov. Gospodarja pod „Hiša sa t govca št. 48.“

Trgovino ali gostilno v spodnji krajih, najjajši za hrvaško mejo želi kupiti Ivan Krošelj, trgovec Lilijenberg pri Velenju. Štaj. 44

Kupim posetje od 8 do 50 orolov, na predalec od farne cerkve. Ponudbe naj se pošljejo na Zapušek Jožef, 8v. Lovrenc nad Mariborom. 50

Merjasec najzlahtnejše pasme se prodaja. Studenci, Uferstrasse št. 3. 47

Kdo, kaj ve?

Fračiška Kovačič, posestnica v Pohanci pošta Arčiče pri Brežicah, Stajarsko, prosi, če ve kdo kaj o njenem možu Martinu Kovačič, ki je služil pri Lir. 28. VI. poljaka stotnija, vojna pošta 48. Pogreša se že od 18. decembra 1914. Ako ve kateri njegovih tovarišev o njem kaj gotovega, se prosi, da to naznači njegovi ženi pod gornjim naslovom. Siroške rada povrne. 49

Šuhe gaba, žizel, viski kamas ter sploh vse dožolne pridelke, kakor tudi vrste vrede kupi veletrgovina Anton Kolenc, Celje Graška cesta št. 22. 450

40 do 50 letna ženska vajena kmetkega dela, naj se oglasi pri Karolini Švaršnik, Majšerg pri Ptuj, p. Ptujka gora. 31

Organist in cerkvenik dobi službo pri veliki romarski cerkvi M. B. na Oraigori pri Ptuj, Stajarsko, ker je dosežani pri vojaki. Dohodki (denar, zbirce, lastno gospodarstvo itd.) so prav dobri, stanovanje krasno, orgle umetno prenovljene. Oglasijo se naj le v vaškem oziru prvovrstni prošniki. Nastop 15. junca t. l. Pisma z znanjko na: Župni urad Ornagora pri Ptuj, Stajarsko. 31

Sprejme se učeno v trgovino mešanega blaga pri trdku J. Traun, Ptujka gora pri Ptuj. Tudi od poštenih begunskih starišev kateri razume slov. jezik se sprejme. 30

RUOLF PEVEC trgovec v Mozirju kupi več vagonov krompirja ter jabolk, vsako množino masla, suhih gob. Cene po dogovoru. 748

Njiva je na prodaj na Lembaški cesti, za stavbeni prostor ali pa za v najem Bidgasse 5. Kolonija Maribor. 37

Lepa še skoro nova hiša ob državni cesti Trst-Dunaj, zidana, z opek krita, studenec in lep vrt, rodovitna in solčna njiva in travnik s sadnim drevjem (več orolov), pripravo za rokodelca, obrtnika ali pensionista, se prodaja. Cena 18.000 kron. Rabi se le do 6000 K, ostalo lahko ostane. Hiša je v prometnem kraju, pet minut od farne cerkve; do ene železniške postaje 20 minut do druge pol ure. Pismena vprašanja pod „Državna cesta“ pod št. 689. na upravnistvo. 20

Zidarji

za stalno in zimsko delo se sprejmejo za vojaške stavbe v Ljubljani. Sprejmejo se tudi

tesarji

za stalno delo. Za potovanje se potrebuje uradno izdani potni listi Stavbenik Julij Glaser, Maribor, Mellinghof. — Kupi se tudi vsako množina stavnega in rezanega lesa po najboljših cenah. 68

! KAVA !

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna 5 kg poskusna vreča 12 K franko po povzetju. Pol kilogram veleprizna najfinejši čaj K 240. 50 komadov različnih lepih pohladit 1 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tisnabogdan 496 Ogrsko. 272

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“

se prodajata v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegethoff-ova ulica.

Trgovina g. Czaadnik v Stolni ulici.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža). v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.

g. Coretti, Grajski trg 7.

v Tegethoff-ovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika g. Handl v Tegethoff-ovi ulici, Žifko, Melje.

Trgovina g. Korenta, Klostersgasse (baraka).

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

Trafika Nerat, Franc Jožefova cesta 31.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.

Trafika v Narodnem Domu.

Knjigarna gosp. Adler.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovska cesta 5.

Sv. Duh-Loče:

Gosp. Josip Zalar (organist).

Dobie pri Planini:

Trgovina g. Amalije Tržan.

Fram:

Trgovina gosp. Janeza Kodrič.

Fohnsdorf:

Trgovina gosp. Jurija Gajšek.

Gornja Radgona:

Trgovina gosp. Antona Korošek.

„ „ Franca Korošek.

Gradec:

Zeitungsstand A. Klöckl, Jakominiplatz.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Št. Ili v Slov. gor.:

Organist g. Anton Rozman (stara šola).

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Jurklošter:

Organist g. M. Hvalec.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Kozie:

Trgovina gospoda Druškoviča.

Sv. Lenart v Slov. gor.:

Trgovina gosp. Antona Zemljič.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Muta:

Trgovina gosp. Miloš Oset.

Petrinja: (Hrvatsko).

Gosp. Stepan Škrlec.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Petersič.

Podlehnik pri Ptuj:

Trgovina gosp. Mateja Zorko.

Ruše pri Mariboru:

Organist g. Ivan Nep. Slaček.

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Stari trg pri Slov. Gradu:

Gosp. Ignac Uršič.

Stridova (Prekmursko):

Gosp. Peter Kovačič.

Šmartin na Pohorju:

Trgovina g. Janeza Kos.

Šoštani:

Trgovina g. Ane Topolnik.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Cauš.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Veržej:

Trgovina gosp. Marije Koroša.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Žetale:

Trgovina gosp. Mat. Berlisg.

„Slovenski Gospodar“ izhaja vsak četrtek in stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naročnina se najlože pošilja po poštni nakaznici pod naslovom: Upravnistvo „Slov. Gospodarja“, Maribor.

„Straža“ izhaja vsak ponedeljek in petek popoldne. Naročnina za „Stražo“ znaša za celo leto 10 K, za pol leta 5 K in za četrt leta K 2-50. Naslov za pošiljatev naročnine: Upravnistvo lista „Straža“, Maribor.

Kdor se ni naročen na „Slov. Gospodar“ in „Stražo“, naj to takoj stori. Oba lista pri našata zanimive novice iz domačih krajev, z bojišč, iz tujine, objavljate važne uradne odredbe, cene živini in pridelkom itd. itd. Naročajte naše liste v ojakom na bojišču vsaj za četrt leta!

Ako hočeš kako reč dobro prodati ali najti kupca, inseriraj v „Slov. Gosp.“ in „Stražo“.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežen popust.

Manufakturno trgovino J. FAULAND v Ptuj se najbolj priporoča.

VABILO na

redni VI. občni zbor

Kmčke hranilnice in posojilnice v
Ptuj

reg. zadruga z neom. zavezo.

ki se vrši

dne 10. svečana 1916

ob 9. uri dopoldne v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Prememba pravil.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Slučajnosti.

V slučaju nesklepšenosti vrši se eno uro pozneje, drug občni zbor z istim dnevnim redom, kateri brezpogojno veljavne sklepa.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Vidmu

reg. zadruga z neom. zavezo

ki se vrši v nedeljo dne 20. februarja 1916, ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika o zadnji reviziji.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1915.
4. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih za družnikov.

Načelstvo.

Občni zbor

Ljudske posojilnice v Oplotnici

r. z. z. o. z. se vrši v zadrugnih prostorih dne 13. februarja 1916 ob tretji uri popoldne. Predmeti sklepanja so: sprememba pravil, potrjenje letnega računa volitev načelstva in nadzorstva. Ako ta dan ni navzoča desetina udov, se vrši tri tedne pozneje drug občni zbor ob isti uri in ravnotam brez nadaljnjega obvestila.

Posojilnica v Oplotnici, dne 29. jan. 1916.

„ADOL“

alpski zeliščni liniment.

Najboljše, bolečino utehujoče sredstvo za vrbanje.

Mestna lekarna „pri c. k. orlu“

Friderik Prull,

lekarnar v Mariboru, Glavni trg, zraven poštnice

Iskreno se je obneslo na vojake v vojni in sploh na vsakega ki najboljše
bei oblažajoče mazanje

na preležanine, razmetanje, rane, izžene, pusti, vnetja in
bolni v krvi

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. opaki
compes.

Nadomestilo za Sidro-Pain-Expeller.

Bohelenica kren. — 90, 1'40, 2'—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri silem levu“,
Praga, I., Kilmbeinova cesta 6.
Dnevno razpošiljanje.

Pozor!

Šartljeva moka!

Samo približno še 50.000 zavitev imam v zalogi. Približno za tri tedne. Kakor gotovo že znano, samo 1 zavitek rabite za 1 šarteljne, da porabite kaj sladkorja, kvasa itd. Cena še zmirom samo K 1-30 za zavitek. Pojasnila na razpolago. Na naročilo izpod 3 zavitev se ne ozira. Toraj kdor hoče, da ne zamudi naj naroči takoj pri razpošiljalnici šartljeve moke pri tvrdki

Ivan Urek,
Borovlje Koroško.

Pozor kmetovalci!

Ne zamudite takojšnji nakup zanesljivih in kaljivih semen, na primer: domača detelja, nemška detelja (lucerna), pesa rumena in rudeča, trava, sploh vsa semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od znane tvrdke Mauthner, ki se dobijo pri domači tvrdki

Ivan Ravnikar, Celje.

†

Tužnim srcem naznanjamo, da je po zelo mučni bolezni previden s sv. zakramenti dne 15. jan. 1916 umrl naš ljubljani soprog, očim in brat gospod

Martin Šek,

trgovec pri Mali nedelji.

Scrodnikom, prijateljem in znancem ga priporočamo v pobožno molitev.

Terevija Šek Avgust in Micka Sukečič.
soprega

Vincenc Šek
brat.

Marija Budja, Julijana Peršek, Ana Postrak,
sestra.

Ako naročite

in to nemudoma storno,

srečko avstrijskega Rudečega križa

srečko ogrskega Rudečega križa

srečko budimpeštanske bazilike

dobitni list 3% zemlj. srečk iz l. 1880

dobitni list 4% ogrske hip. srečk iz l. 1884

Mesečni vbrak
za vseh pet
srečk ozi.
dobitnih listov
samo 6 kron

12 trestanj vsako leto, glavni dobitki 630.000 K

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do

4000 frankov popolnoma sponz.

Pojasnila in igralni načrt pošljite brezplačno

Srečkovno zastojstvo 15. Ljubljana.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega dragega moža oziroma očeta, tasta, starega očeta, gospoda

Franc Stanetič

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo. Posebna zahvala pa hodi čast gosp. Josipu Mihaliču župniku barbarskemu, č. g. Ivanu Topolniku, č. g. Salezijancem in č. g. domačim gg. duhovnikom za spremljevanje na zadnji poti, dalje gosp. Lojzi Colariču kot voditelju šolskih otrok, č. kr. šolskemu svetu za krasen venec in vsem sorodnikom in zaucem, ki so spremljali dragega ranjkega na zadnji poti.

39

Žalujoči ostali

IDENARJA NI,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom, doma v svojem kraju **golevo 10 K** na dan zaslužiti, mi pošljite v pismu svoj natančni naslov in znamko za odgovor. Zaslužek je pripraven za moške in ženske.

Jos. BATIČ, Ilirska Bistrica 26
Kranjsko.

Od 1. februarja naprej se za okrog 10%

za enkrat zviša cena naslednjim izdelkom in sicer radi zvišanja cen vsem maščobam, embalažam, stekla i. t. d. Nove nadrobne cene so za Avstro-Ogrsko v vseh lekarnah in drožerijah sledeče:

Lysoform

v originalnih steklenicah (zeleno steklo)

à 100 gr.

250 gr.

500 gr.

1000 gr.

K 1'—

2'—

3'50

5'50

Lysoform-mlo

v elegantni škatljici komad

K 1'60 v.

Pfefferminz-Lysoform

ustna voda steklenica

K 1'60 v.

Kupujte Lysoformove izdelke samo v originalnih zavojčkih znano varnostno znamko.

Dr. Keleti & Murányi, kemična tovarna
Lysoform-delavnice Uipest